

Perspectiefnota 2024-2028

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Leeswijzer	5
3.	Voorjaarsnota 2024	6
3.1	Algemeen	6
3.2	Overhevelingsbesluit	6
3.3	Programma 1 Dienstverlening en bestuur	9
3.4	Programma 2 Welzijn en zorg	16
3.5	Programma 3 Wonen en ondernemen.....	23
3.6	Investeringskredieten	29
3.7	Reserves en voorzieningen.....	31
4.	Kadernota 2025-2028	33
4.1	Inleiding.....	33
4.2	Uitgangspunten begroting 2025 en de meerjarenraming	33
4.3	Nieuw beleid	35
4.4	Financiële mutaties autonoom en nieuw beleid	43
5.	Meerjareninvesteringsplan	48
5.1	Meerjareninvesteringen begroting 2025-2028	48
5.2	Stand algemene reserve	50
5.3	Ontwikkeling weerstandsvermogen	51
5.4	Investeringen dekking reserve kapitaallasten	52

1. Inleiding

Algemeen

De snel veranderende wereld vraagt om wendbaarheid en veerkracht. Dat geldt voor onze inwoners en de gemeentelijke organisatie. Kansrijk Koggenland voor en met elkaar. Samen staan we voor grote maatschappelijke opgaven. Zoals het vergroten van de bestaanszekerheid van de inwoners en de ontwikkeling van een duurzame en klimaatbestendige samenleving.

Het rijk bezuinigt € 3 miljard op het Gemeentefonds. Dat betekent voor Koggenland vanaf 2026 circa € 2,2 miljoen minder inkomsten. De PN2024-2028 laat een meerjarig begrotingstekort zien. Dat maakt dat het college maatregelen zal treffen om als gemeente financieel verantwoord te kunnen blijven groeien en aantrekkelijk te blijven voor inwoners en ondernemers.

Financieel beeld

De bijstellingen uit de Voorjaarsnota 2024 en de kadernota 2025-2028 leiden tot het volgende meerjarenperspectief.

Begrotingsresultaat (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Primitieve begroting 2024	-81	-1.152	2.360	2.937	2.937
Mutaties tot en met raad mei 2024	-218	-45	47	-605	-605
Begrotingsresultaat t/m mei 2024	-299	-1.197	2.407	2.332	2.332
	voordeel	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel
Mutaties Voorjaarsnota 2024	2024	2025	2026	2027	2028
Overhevelingsbesluit	2.203	0	0	0	0
Programma 1 Dienstverlening en bestuur	733	1.100	1.072	1.056	1.034
Programma 2 Welzijn en zorg	-236	786	357	357	357
Programma 3 Wonen en ondernemen	-118	-57	-108	-106	-104
Totaal mutaties	2.582	1.829	1.321	1.307	1.287
<u>Mutaties reserves</u>					
Stortingen	0	220	220	220	220
Onttrekkingen	-1.500	-87	-42	-42	-42
	-1.500	133	178	178	178
Saldo mutaties Voorjaarsnota	1.082	1.962	1.499	1.485	1.465
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
Begrotingsresultaat na Voorjaarsnota	783	765	3.906	3.817	3.797
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
Mutaties Kadernota 2025-2028		2025	2026	2027	2028
Programma 1 Dienstverlening en bestuur		2.380	1.288	1.280	1.318
Programma 2 Welzijn en zorg		242	242	242	242
Programma 3 Wonen en ondernemen		-60	75	75	75
Totaal mutaties		2.562	1.605	1.597	1.635
<u>Mutaties reserves</u>					
Stortingen		0	0	0	0
Onttrekkingen		0	0	0	0
		0	0	0	0
Saldo mutaties Kadernota 2025-2028		2.562	1.605	1.597	1.635
		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
Begrotingsresultaat na PN2024-2028	783	3.327	5.511	5.414	5.432
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Bovenstaande bedragen zijn exclusief de gevolgen van de meicirculaire. De financiële gevolgen van de meicirculaire zijn niet verwerkt in het boekwerk van de Perspectiefnota, maar zijn wel via het raadsvoorstel inzichtelijk gemaakt en onderdeel van de besluitvorming.

Voorjaarsnota 2024

Op basis van de huidige inzichten sluiten we alleen 2024 af met een positief begrotingsresultaat. Vanaf 2025 is er sprake van een negatief begrotingsresultaat.

Kadernota 2025-2028

De meerjarenbegroting is niet sluitend. Vanaf 2026 is duidelijk de terugval van de financiële middelen vanuit het gemeentefonds zichtbaar. In het raadsvoorstel worden de effecten van de meicirculaire 2024 op de meerjarenbegroting zichtbaar.

Richting Ravijnjaren

Het huidige meerjarenperspectief laat in 2025 t/m 2028 een tekort zien. Het tekort vanaf 2026 komt met name door het welbekende ravijnjaar. De omvang van het Ravijn bedraagt circa € 2,2 miljoen aan lagere inkomsten vanuit het gemeentefonds.

Om het Ravijn deels te dichten heeft het college ervoor gekozen om een deel van het surplus van de Algemene Reserve in te zetten. Vanuit de toezichthouder en het VNG is het toegestaan om maximaal 10% van het vrij besteedbare deel van de Algemene Reserve in te zetten. Voor Koggenland gaat dit om maximaal € 1.560.000 (op basis van het vrij besteedbare deel van Algemene Reserve t/m de besluitvorming gemeenteraad mei 2024). Het college kiest er in deze Perspectiefnota voor om hiervan de helft in te zetten, 5% met een bedrag van € 780.000. Voorgesteld wordt om jaarlijks € 780.000 vanuit het vermogen in te zetten om het ravijn gedeeltelijk af te dichten. Bij het opstellen van de Begroting kan er afhankelijk van de uitkomsten van de septembercirculaire voor gekozen worden om dit percentage naar beneden of naar boven bij te stellen.

Het tekort zal door het nieuwe kabinet structureel opgelost moeten worden. De inzetbaarheid van de Algemene Reserve zal jaarlijks opnieuw worden beoordeeld. Het is ook een manier om passend te kunnen anticiperen op de bekostiging vanuit het rijk en toe te kunnen groeien naar structurele maatregelen. Met inachtneming van het behoud van de voorzieningen voor de inwoners worden in de zomermaanden de verdere mogelijkheden om te komen tot een sluitende Begroting 2025 onderzocht (waaronder het verhogen van de OZB). Afhankelijk van de gevolgen van de septembercirculaire 2024 zal bekeken worden of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de meerjarenbegroting sluitend te maken.

2. Leeswijzer

Deze Perspectiefnota 2024-2028 bestaat, naast de inleiding en deze leeswijzer, uit een aantal hoofdstukken. Hieronder wordt kort ingegaan op de inhoud van de hoofdstukken.

De indeling van de Perspectiefnota is zo ingericht dat er een duidelijk onderscheid is welk gedeelte de Voorjaarsnota 2024 betreft en welk gedeelte de kaders bevat voor de begroting 2025.

Hoofdstuk 3 betreft de Voorjaarsnota 2024. Hier vindt u de per programma de beleidsmatige en financiële afwijkingen voor 2024 en het meerjarenperspectief. In de tabel van de financiële afwijkingen kunt u lezen of de mutatie een nadeel (N), voordeel (V) of budgettair neutraal (B) is.

Bijstellingen groter dan € 25.000 worden toegelicht. Kleinere bijstellingen zijn samengevoegd in de tabellen terug te vinden als 'Diverse kleine mutaties'.

Er is een aparte paragraaf voor de bijstellingen van investeringskredieten en een aparte paragraaf voor de reserves en voorzieningen

In hoofdstuk 4 vindt u de kaders voor de begroting 2025 en het meerjarenperspectief.

Hoofdstuk 5 gaat over de (meerjarige) investeringskredieten.

3. Voorjaarsnota 2024

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 en de raadsbesluiten tot en met mei 2024. Afwijkingen op het gebied van beleidsontwikkelingen in 2024. Daarnaast vindt er een financiële bijstelling plaats van het begrotingsjaar 2024 en het bijbehorende meerjarenperspectief. De financiële bijstellingen bestaan uit de financiële consequenties van de overheveling vanuit vorig boekjaar (overhevelingsbesluit), college- en raadsbesluiten en autonome ontwikkelingen. Met autonome mutaties worden bijstellingen bedoeld die onontkoombaar zijn.

In onderstaande tabel treft u het financiële effect aan van de voorgestelde mutaties uit de voorjaarsnota.

Mutaties Voorjaarsnota 2024 (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Overhevelingsbesluit	2.203			
Programma 1 Dienstverlening en bestuur	733	1.100	1.072	1.056
Programma 2 Welzijn en zorg	-236	786	357	357
Programma 3 Wonen en ondernemen	-118	-57	-108	-106
Saldo	2.583	1.829	1.321	1.307
Mutaties reserves				
Stortingen	0	220	220	220
Onttrekkingen	-1.500	-87	-42	-42
Saldo mutaties reserves	-1.500	133	178	178
Effect begrotingsresultaat	1.083	1.962	1.499	1.485
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

In de volgende paragrafen wordt u per programma geïnformeerd over de beleidsontwikkelingen en de financiële mutaties. Enkel de mutaties groter dan € 25.000 worden toegelicht.

3.2 Overhevelingsbesluit

Een nieuw onderdeel in deze perspectiefnota is de paragraaf overhevelingsbesluit. In deze paragraaf wordt voorgesteld om incidentele budgetten die in 2023 niet tot besteding zijn gekomen over te hevelen naar 2024. Het overhevelingsbesluit bestaat uit twee onderdelen. De mutaties uit het onderdeel 'Overheveling jaarstukken 2023' maakten onderdeel uit van het rekeningresultaat 2023. Voorgesteld wordt deze mutaties ten laste van het begrotingsresultaat te brengen in plaats van ten laste van de Algemene Reserve, omdat de begrotingsruimte in 2024 hiervoor toereikend genoeg is.

In de raad van juli 2024 wordt de financiële verordening van Koggenland behandeld. In de financiële verordening is te lezen dat er voortaan een apart overhevelingsbesluit aan de raad wordt voorgelegd. In 2025 ontvangt u over deze mutaties een apart raadsvoorstel.

	I/S	2024	V/N/B	
(bedragen x € 1.000)				
LASTEN				
<u>Overheveling jaarstukken 2023</u>				
1.	Invoeringskosten Omgevingswet	I	190	N
2.	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht Belastingdienst	I	25	N
3.	Inhuur adviseur OOV	I	73	N
4.	Energietoeslag 2023	I	223	N
5.	Ondersteuning inburgeraars	I	20	N
6.	Wmo woonvoorzieningen	I	50	N

7.	Uitvoeringskosten klimaat- en energiebeleid	I	82	N
8.	Integrale jeugdaanpak	I	30	N
9.	Hogere instroom inburgeraars	I	55	N
10.	Portefeuillestrategie vastgoed	I	21	N
11.	Organisatie ontwikkeling	I	38	N
				807
	<u>Kredieten (dekking via reserves)</u>			
12.	Lijsbeth Thijs onrendabele top	I	288	B
13.	Harmonisatie applicatielandschap	I	31	B
14.	Nieuwbouw De Ark	I	20	B
15.	Inkoop sociaal domein	I	25	B
16.	Ontwikkeling vrijkomende schoollocaties	I	32	B
17.	Recreatieve paden bij dijkverzwaring	I	62	B
18.	Vaart in doorvaarbaarheid	I	134	B
19.	Wandelroutenetwerk Koggenland	I	104	B
20.	Vorbereidingskrediet voorzieningen Obdam	I	24	B
21.	Energiebesparingsakkoord	I	88	B
22.	Implementatie Omgevingswet	I	129	B
23.	Vorbereidingskrediet huisvesting Obdam	I	80	B
24.	Bomenbeleidsplan	I	25	B
25.	Klimaatadaptie 2021-2025	I	89	B
26.	Projectvoorbereiding Dorpsplein Obdam	I	19	B
27.	Aanpassing verkeerslawaaï	I	246	B
				1.396
	Totaal lasten			2.203
	Mutaties reserves			
	Stortingen			0
	Onttrekkingen			-1.396
	Totaal			-1.396
	Saldo mutaties			807
				nadeel

Toelichting mutaties overheveling jaarstukken 2023

1. Invoeringskosten Omgevingswet

De invoeringskosten beperken zich niet tot de aanloop van de omgevingswet, maar vraagt ook specifieke opleidingsdagen en oefenmomenten na invoering. Door reeds beschikbaar gesteld budget mee te nemen naar 2024 kan in 2024 bekeken worden wat gerealiseerd is. Daarnaast moet het Omgevingsplan nog afgerond worden, waarvoor ook budget nodig is.

2. Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht Belastingdienst

De Gemeente Koggenland heeft in 2012 een convenant met de Belastingdienst (BD) gesloten. Dit convenant is een overeenkomst tussen de BD en de gemeente waarin afspraken worden vastgelegd omtrent aantoonbaar juiste belastingaangiftes. In november 2023 is een vernieuwd convenant ondertekend. Het betreft een flinke taakverzwaring van de fiscaliteiten binnen de Gemeente Koggenland. Het fiscale toezicht verplaatst zich van "Tell me" naar "Show me". Laten zien dat je fiscaal in control bent. Vooralsnog doen we deze taakverzwaring met de bestaande fte's. Op het moment dat de implementatiewerkzaamheden gedaan zijn in 2024 verwachten wij een reële inschatting te kunnen maken wat de structurele taakverzwaring behelst én of daar wel of geen extra formatie voor nodig is. Om in 2024 op een juiste manier invulling te geven aan de afspraken met de Belastingdienst hebben we in 2024 meer fiscale ondersteuning nodig van onze fiscalisten. Met behulp hiervan kunnen we de zo genaamde Key-Risks (grootste fiscale risico's) tot een minimum beperken. Een bedrag van € 25.000 wordt voorgesteld over te hevelen vanuit 2023.

3. Inhuur adviseur OOV
De inhuur van een adviseur OOV is niet gestart in 2023. De procedure om een geschikte kandidaat aan te trekken duurde langer dan verwacht. Om de duur van de inhuurperiode te behouden is budgetoverheveling vanuit 2023 nodig.
4. Energietoeslag 2023
Middels de decembercirculaire 2023 zijn er middelen ontvangen i.v.m. de energietoeslag. Deze gelden (€ 581.000) zijn niet opgenomen in de begroting, maar zijn wel al via de bijzondere bijstand beschikbaar gesteld (€ 226.000 uitgekeerd in 2023). De aanvraagtermijn is verlengd tot en met 31 mei 2024. In 2024 is er € 223.000 uitgekeerd.
5. Ondersteuning inburgeraars
In sommige situaties hebben inburgeraars meer ondersteuning nodig om goed te kunnen integreren in de Nederlandse maatschappij. Voor aanvullende diensten zoals verlenging van maatschappelijke begeleiding en juridisch spreekuur is geen budget beschikbaar en worden geen Rijksgelden verstrekt. Aangezien deze activiteiten positief bijdragen aan de integratie, is het voorstel om het restant van € 20.000 van het budget van de invoering nieuwe wet inburgering mee te nemen naar 2024 en hiervoor te gebruiken. Daarnaast is dit budget ook nodig voor extra taallessen voor inburgeraars die vanuit de oude inburgeringswet een beroep doen op ELIP-gelden (Einde Lening Inburgeringsplicht: rijksmiddelen die beschikbaar zijn gesteld voor inburgeraars onder de oude inburgeringswet die extra taallessen nodig hebben om te slagen voor hun inburgeringsexamen). Deze middelen kwamen voor het laatst in de meicirculaire 2023 maar zijn niet geclaimd voor inburgeraars, omdat onderhavig budget hiervoor aangewend kan worden.
6. Wmo woonvoorzieningen
Er is budget gereserveerd voor het maken van een woon-/zorganalyse. Deze analyse wordt in 2024 afgerond. Aan deze analyse wordt in 2024 een vervolg gegeven met een woon-/zorgvisie als onderdeel van onze omgevingsvisie. Wij willen het restantbudget gebruiken en overhevelen naar 2024.
7. Uitvoeringskosten klimaat- en energiebeleid
In 2022 is een bedrag ontvangen van € 195.248 voor de uitvoeringskosten van klimaat- en energiebeleid. Er resteert nog een bedrag van € 81.609. De bedoeling is om in 2024 dit bedrag te gebruiken voor het opstellen en uitvoeren van een communicatieplan voor het thema duurzaamheid. Daarnaast wordt het bedrag gebruikt voor ondersteuning bij implementatie van het duurzaam inkoopbeleid.
8. Integrale jeugdaanpak
In 2023 is een startnotitie opgesteld en goedgekeurd door de portefeuillehouder. De integrale jeugdaanpak wordt in 2024 verder opgesteld. Door veel wisselingen in personeel is dit onderdeel vertraagd.
9. Hogere instroom inburgering van statushouders
Als gevolg van een hogere instroom van statushouders is afgesproken het uitvoeringsbudget voor de jaren 2022, 2023 en 2024 te verhogen. Gemeenten worden hiermee in staat gesteld alle statushouders passende ondersteuning te geven. In 2023 is geen gebruik gemaakt van deze incidentele post. Het is noodzakelijk dat die € 55.000 voor uitvoeringsmiddelen doorgeschoven worden naar 2024. We hebben de begroting voor statushouders taakstellend opgesteld. We hebben alle middelen nodig die we van het rijk voor uitvoering krijgen. Het rijk heeft deze extra uitvoeringsmiddelen verstrekt vanwege de toenemende taakstelling huisvesting statushouders. De uitvoeringsmiddelen die we in het ene jaar niet uitgeven, hebben we nodig in het opvolgende jaar.
10. Portefeuillestrategie vastgoed
Het opstellen van de portefeuillestrategie gemeentelijk Vastgoed wordt in 2024 vervolgd. Vaststelling van de strategie gebeurt in 2024.

11. Organisatie ontwikkeling

In de begroting is een bedrag opgenomen voor € 100.000. In 2023 is dit budget niet volledig uitgegeven. Dit heeft in 2024 een vervolg.

Toelichting overheveling kredieten

De overhevelingen van de nummers 12 tot en met 27 betreffen kredieten. Het betreffen mutaties waarvan dekking plaatsvindt via verschillende reserves. Uitvoering zal in 2024 plaatsvinden.

3.3 Programma 1 Dienstverlening en bestuur

3.3.1 Beleidsontwikkelingen 2024

Beleidsveld bestuur

Spreidingswet

Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking getreden. Tijdens de raadsvergadering van 8 april 2024 heeft de raad van Koggenland een budget van € 30.000 ter beschikking gesteld voor de inzet van extra ambtelijke capaciteit ten behoeve van het uitvoeren van een eerste verkenning rondom de asielopgave. De provincie heeft voor genoemde uitvoering een bedrag van € 21.500 aan Koggenland beschikbaar gesteld. Dit is meegenomen in deze perspectiefnota. In verband met de toerekening naar taakvelden, is dit budget opgenomen in programma 2 onder beleidsveld zorg en voorzieningen.

Participatie Integratie inwoners zorginstellingen en omwonenden

We zijn in 2024 gestart met het maken van een plan van aanpak voor het stimuleren van de integratie van inwoners van zorginstellingen en omwonenden. We zijn in gesprek met diverse zorgpartijen, maar er vinden veel verschuivingen van dienstverlening (op locaties) plaats. Dit maakt het maken van afspraken lastig. In 2024 richten we ons vooral op het in stand houden van de huidige initiatieven en samenwerkingen en het verbinden van (nieuwe) partijen en initiatiefnemers met elkaar. De gevolgen voor de begroting zijn nog onbekend.

Jaarlijkse buurtontmoeting

In Q2 en Q3 van 2024 maken we een plan van aanpak voor de organisatie van een jaarlijkse buurtontmoeting. We willen in 2024 een pilot starten en aansluiten bij de landelijke burendag op 28 september en de activiteiten en het budget van de week van de ontmoeting integreren. De gevolgen voor de begroting voor volgende jaren zullen, na de evaluatie van de pilot, in het definitieve plan van aanpak worden benoemd. Een deel van de kosten in 2024 worden gefinancierd vanuit de Brede SPUK-regeling in het kader van het versterken van de sociale cohesie. Dit is in 2025 ook nog mogelijk.

Uitbreiding aantal dorpsraden

In zowel Obdam als Ursem is een aantal inwoners geïnteresseerd in de oprichting van een dorpsraad. De gebiedsregisseur is met hen in gesprek en heeft uitleg gegeven over welke functie zij willen vervullen voor de gemeenschap.

Werkproces inwonersinitiatieven

In mei 2024 is een werkproces inwonersinitiatieven vastgesteld. De reden hiervoor is dat er het afgelopen jaar verschillende mooie ideeën zijn binnengekomen, maar die ook een grote financiële impact hebben en druk op de personele capaciteit van de gemeentelijke organisatie leggen. Met het nieuwe werkproces wordt duidelijkheid gecreëerd voor inwoners over welke stappen ondernomen moeten worden om tot uitvoering van een idee te komen. De gemeente kijkt samen met de initiatiefnemers naar de mogelijkheden hiertoe.

Inkoop

In 2023 zette de gemeente Koggenland een belangrijke stap door de samenwerking aan te gaan met Stichting RIJK op het vlak van inkoop. Deze strategische samenwerking vormt een solide basis voor efficiëntie en synergie in onze inkoopprocessen.

Het raadsbesluit van april 2023 om € 40.000 over te hevelen van personeelskosten naar juridische ondersteuning ten behoeve van de inkoopondersteuning is niet verwerkt in de begrotingscyclus. De totale kosten voor de inkoopondersteuning in 2023 en 2024 zijn € 120.000. In het besluit is opgenomen

dat inkoopkosten met een waarde van € 80.000 over de projecten moet worden verdeeld en afgeschreven. In de praktijk is dit niet efficiënt en effectief aan de begrotingskant én met betrekking tot de (administratieve) verwerking in de administratie.

Beleidsveld bedrijfsvoering

Loonkosten en cao-verhoging

Dit onderdeel gaat in op de loonsom van de organisatie en de mutaties die in het lopende jaar 2024 plaatsvinden.

Teruggeven incidentele formatie

In de begroting 2024 is 1,54 fte aan incidentele formatie beschikbaar gesteld t.b.v. vervanging van WMO-consulenten als gevolg van ziekteverzuim. Verwachting was dat dit budget een inverdieneffect zou hebben bij uitstroom. Dit is inmiddels deels het geval, waardoor in de perspectiefnota 2024 een bedrag van € 36.000 kan vrijvallen.

Prognose loonsom

Mutaties in het personeelsbestand vinden plaats binnen de vastgestelde begroting. De verwachting is dat de loonsom binnen de kaders van de begroting 2024 blijft. Als gevolg van de implementatie van het nieuwe salarissysteem AFAS zal op korte termijn de gegevensuitwisseling tussen de salarisadministratie en financiële administratie tot stand worden gebracht.

Externe inhuur

Voor externe inhuur is een bedrag van € 267.000 begroot. Op basis van de huidige inzichten wordt een overschrijding op het externe inhuurbudget voor ziekte en verlof verwacht. Op basis van extrapolatie van de huidige cijfers bedraagt de overschrijding in ieder geval € 54.000. Dit is echter exclusief nieuwe inhuur als gevolg van verzuim en (zwangerschaps)verlof. Op basis van de huidige inzichten wordt een overschrijding van € 154.000 verwacht. Als gevolg van personele mutaties in de loop van 2024 kan het zijn dat kosten voor externe inhuur uit loonkosten gedekt kunnen worden. Indien dit niet mogelijk is, wordt dit bijgesteld in de najaarsnota.

Overheveling loonkosten t.b.v. externe inhuur

Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt of voor de vervanging bij ziekteverzuim en verlof is het noodzakelijk om externen in te huren. De kosten voor inhuur worden in beginsel vanuit de loonsom gedekt en de meerkosten worden geboekt op het externe inhuurbudget.

In de najaarsnota wordt deze overheveling geëffectueerd. De inhuur van tijdelijke projectmedewerkers komen ten laste van het projectbudget. Externe inhuur binnen Koggenland is altijd incidenteel van aard. Als organisatie werken wij met een vaste formatie. Ons primaire doel is onze formatie in te vullen met medewerkers in loondienst.

Vergoedingen, toelagen en uitkeringen

In dit onderdeel wordt ingegaan op kosten gerelateerd aan medewerkers vanuit de ambtelijke organisatie en het college, ontstaan als gevolg van bedrijfsvoering, uitdiensttreding en cao-wijzigingen.

Voormalig personeel ambtelijke organisatie

Er is een toename van lasten als gevolg van uitstroom. Dit betreffen lasten als WW-uitkeringen, ziektewet uitkeringen en transitievergoedingen. Dit komt door een toename van langdurig ziekteverzuim/arbeidsongeschiktheid en beëindiging van tijdelijke overeenkomsten. Dit laatste is het gevolg van de veranderde arbeidsmarkt waardoor minder kandidaten reageren en door de constatering dat niet iedere nieuwe medewerker aan de gestelde eisen voor een functie voldoet.

Tot een aantal jaar terug waren de kosten gerelateerd aan uitstroom nihil en konden deze kosten uit de loonkosten gedekt worden. De gemaakte kosten betreffen echter kosten die aan voormalig personeel worden besteed en ten koste gaan van de loonsom voor het huidige personeel.

Op basis van de huidige inzichten bedragen de kosten voor 2024 € 115.000. Meerjarig is naar verwachting jaarlijks € 75.000 nodig. Inmiddels is de vacatureruimte grotendeels ingevuld. Daarnaast

is door realistisch begroten van de loonkosten behorend bij de functie, de 'lucht' in de begroting gereduceerd. Bij de najaarsnota ontstaat beter inzicht in de mate waarin de kosten kunnen worden blijven gedekt uit de loonkosten, of dat deze kosten in een apart budget moeten worden opgenomen. Om die reden wordt de begroting nog niet aangepast.

Tevens is een aanpassing in de inrichting van nieuwe salarisadministratie aangebracht, waarmee dergelijke uitgaven separaat van de loonkosten geadministreerd worden, waardoor er nog beter inzicht komt in deze kosten.

Voormalig personeel B&W

Als gevolg van het vertrek van een wethouder ontstaat er aanspraak op wachtgeld. Voor 2024 bedragen deze kosten naar verwachting € 50.000. Het budget voor voormalig personeel B&W moet om die reden verhoogd worden met € 50.000. In welke mate deze kosten gedekt kunnen worden uit de huidige loonkosten voor B&W is afhankelijk van de start van een nieuwe wethouder. Om die reden worden deze extra kosten bijgesteld in de najaarsnota en eventueel het meerjarenperspectief.

Woo

Ook dit jaar zijn er meerdere complexe Woo-verzoeken ontvangen waarvoor extra ondersteuning nodig is. Het aantal Woo-verzoeken is ten opzichte van 2023 opnieuw gestegen. Met de hoeveelheid Woo-verzoeken en de inzet die de afhandeling van deze aanvragen met zich meebrengt, wordt de juridische afdeling (te) zwaar belast. In 2023 en 2024 is er extra juridische capaciteit ingehuurd om de Woo-verzoeken binnen de gestelde termijnen af te handelen. Ook wordt de mogelijkheid van samenwerking met andere gemeenten onderzocht.

Het college heeft in 2022 besloten om naast de verplichte informatiecategorieën die de gemeente Koggenland openbaar dient te maken, ook een drietal onderwerpen proactief openbaar te maken die een belangrijke rol spelen in de gemeente Koggenland. De onderwerpen "Kerkenvisie" en "Ursemmerhof" zijn in 2023 als eerste twee dossiers aangewezen om openbaar te maken. Op basis van de evaluatie van de openbaarmaking van deze twee dossiers, wordt geadviseerd om in 2024 geen derde dossier aan te pakken, zolang er geen wettelijke grondslag ligt. Dit in verband met de impact op de capaciteit van het ambtelijk apparaat. Daarnaast willen we ook het effect van het proactief openbaar maken van dossiers op het aantal Woo-verzoeken monitoren.

Tot en met 2026 wordt er verder gewerkt aan de vormgeving van de Woo conform het vastgestelde projectplan. Er wordt ingezet op bewustwording en Woo-proof werken. Daarnaast wordt er natuurlijk ook gewerkt aan de inrichting van processen om in alle informatiecategorieën documenten openbaar te maken.

Beleidsveld Burgerzaken

Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van de mogelijkheid om vervanging van rijbewijzen digitaal aan te vragen. Dit betekent een verlaging van de kosten en inkomsten. Vooralsnog wordt de begroting niet aangepast. De verwachting is dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen.

Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

In het najaar wordt gestart met het uitwerken van een integrale jeugd aanpak. Vanuit de integrale jeugd aanpak zien we de noodzaak om interventies en activiteiten te ontwikkelen voor de jeugd. Eventuele budgettaire consequenties worden verwerkt in de najaarsnota.

3.3.2 Financiële bijstellingen programma 1 Dienstverlening en bestuur

		2024	2025	2026	2027	V/N/B
		(bedragen x € 1.000)				
LASTEN						
<u>Bestuur</u>						
1.	Juridische ondersteuning	50	50	50	50	N
2.	Inkoop Rijk	120	169	169	169	N
<u>Bedrijfsvoering</u>						
3.	Beheerskosten gemeentehuis	117	96	-12	-12	N/V
4.	Verzekeringen	55	55	55	55	N
5.	Personeel van derden overheveling	73	73	73	73	B
6.	Inhuur PL gebiedsontwikkeling overheveling	168				B
7.	Personeel derden zwembaden	109	71	71	71	N
8.	Software en licenties	170	150	150	151	N
9.	Bijdrage DeSom 2024	-55				V
10.	Loonkosten ambtelijk personeel	247	283	283	283	N
11.	Budgetoverheveling gedragswetenschapper	50	50	50	50	V
12.	Vergoedingen/toelagen/uitkeringen	68	78	78	78	N
13.	Regeling Vervroegd Uittreden	-32	37	56	39	N
	Diverse mutaties < € 25.000	96	68	68	68	N
	Totaal lasten	1.236	1.180	1.091	1.075	
BATEN						
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>						
a.	Decembercirculaire 2023	210				N
<u>Bedrijfsvoering</u>						
b.	Boekwinst verkoop Dwingel, de Goorn	-595				V
c.	Ontvangsten diverse personeel	-87	-49	12	12	V/N
<u>Burgerzaken</u>						
d.	Leges paspoortpiek	-31	-31	-31	-31	V
	Totaal baten	-503	-80	-19	-19	
Mutaties reserves						
	Stortingen	0	0	0	0	
	Onttrekkingen	0	0	0	0	
	Totaal	0	0	0	0	
	Saldo mutaties	733	1.100	1.072	1.056	
		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	

Toelichting mutaties

LASTEN

1. Juridische ondersteuning (2024 en verder € 50.000 nadeel)

In de voorgaande jaren is de impact van tariefwijzigingen en wijziging van de algemene juridische kosten onvoldoende meegenomen. Hiervoor is € 50.000 benodigd voor advocaatkosten en abonnementskosten voor wettelijke publicaties.

2. Inkoopondersteuning Stichting Rijk (2024 € 120.000, 2025 en verder € 168.000 nadeel)

Het raadsbesluit van april 2023 om € 40.000 over te hevelen van personeelskosten naar juridische ondersteuning ten behoeve van de inkoopondersteuning was niet verwerkt in de begrotingscyclus. De totale kosten voor de inkoopondersteuning in 2023 en 2024 zijn € 120.000. In het besluit is opgenomen dat inkoopkosten met een waarde van € 80.000 over de projecten moet worden verdeeld en afgeschreven. In de praktijk is dit niet efficiënt en effectief aan de begrotingskant én

met betrekking tot de (administratieve) verwerking in de administratie. Daarnaast heeft de eerder gekozen dekkingswijze om af te schrijven nauwelijks toegevoegde waarde. In 2025 en verder stijgen de kosten conform het contract met Stichting Rijk.

3. Beheerkosten gemeentehuis (2024 €117.000, 2025 € 96.430 nadeel, 2026 en verder € 12.000 voordeel)

De gas- en energiekosten voor 2024 zijn gestegen. Vanaf medio 2025 is het gemeentehuis gasloos. In de meerjarenbegroting is dit voordeel van circa €88.000, voorzichtigheidshalve, ingeboekt vanaf 2026. Het inverdiene van de energiebesparende maatregelen die bij de verbouwing van het gemeentehuis worden gemaakt, zijn in 2025 voor de helft meegenomen (€ 21.000) en voor 2026 en verder voor € 42.000. Daarnaast zijn de schoonmaakkosten gestegen door indexering. De meerjarige gevolgen van het inhuizen van de bibliotheek in het gemeentehuis, zijn nog niet verwerkt in de begroting voor de schoonmaakkosten.

4. Verzekeringen (2024 en verder € 55.000 nadeel)

Het verzekeringspakket is bijgesteld op basis van de actuele kosten. De indexering van het verzekeringspakket is de afgelopen jaren niet bijgesteld.

5. Personeel van derden overheveling (2024 en verder budgettair neutraal)

Deze mutaties betreffen budgetoverhevelingen van het inhuurbudget over de programma's heen en volgen het DMT-besluit om alle inhuur via HR te organiseren.

6. Inhuur projectleider gebiedsontwikkeling (2024 budgettair neutraal)

Dit betreft een overheveling vanuit een ander programma en tevens is het doel van de inzet van het budget projectleider flexwonen gewijzigd. Na het vertrek van de projectleider flexwonen zijn werkzaamheden binnen de organisatie opgepakt. Het budget voor de projectleider flexwonen wordt, in afwachting van een collegebesluit, ingezet voor een projectleider gebiedsontwikkeling.

7. Personeel van derden zwembaden (2024 € 109.000 nadeel, 2025 en verder € 71.000 nadeel)

In de zomerperiode worden tijdens openingstijden van het buitenbad structureel payrollmedewerkers ingezet, omdat het om seizoensgebonden werk gaat. De behoefte aan inzet is daarnaast afhankelijk van vakanties en weersomstandigheden: bij mooi weer worden meer payrollmedewerkers ingezet. Er is een structurele verhoging van € 71.000 nodig om verschillende redenen:

- De begroting is de afgelopen jaren niet meegestegen met de stijging van personele kosten;
- Het personeel van het zwembad is nu ondergebracht bij de cao-gemeente (vanwege rechtmatigheid) met als gevolg een stijging van het minimumloon;
- Er zijn strengere regels vanuit de wetgeving gericht op uitzendkrachten en payrolling, bv. doorbetalen na inroosteren, ook bij slecht weer. In het rooster wordt hier zo veel als mogelijk rekening gehouden, bijvoorbeeld door stand-by-diensten. Desondanks heeft ook dit gegeven invloed op de personele kosten in het buitenbad.

In het binnenzwembad wordt de afgelopen jaren meer personeel ingehuurd dan begroot. Grootste oorzaken zijn: onjuiste omvang contracturen van het huidige zwembadpersoneel in dienst van de gemeente en langdurig ziekteverzuim. De contracturen van zwembadmedewerkers in dienst worden naar verwachting in 2025 bijgesteld. Vanaf dan is de verwachting dat de huidige begroting toereikend is. Voor 2024 is incidenteel € 38.000 nodig.

Het team Sport onderzoekt de mogelijkheden om de bezetting van het binnen- en buitenbad te combineren. Dit maakt dat er meer aanbod is voor Koggenlandse kinderen om gebruik te maken van een zwembad in Koggenland én het is financieel gezien aantrekkelijker. In 2024 is dit nog niet mogelijk vanwege onderhoud aan het binnenzwembad.

8. Software en licenties (2024 € 170.000, 2025 en 2026, € 150.400 2026 en verder € 151.000 nadeel)

De aanbestedingskosten voor de applicatie van burgerzaken zijn exploitatiekosten geworden in plaats van investeringskosten. Reden is dat uit de aanbesteding dezelfde leverancier is gekomen én dat er in de vorm van een SaaS-oplossing wordt afgenomen (€ 95.000). Indexering van contracten leidt tot een stijging van de lasten (€ 40.000). De aanbesteding van de applicatie voor

Beheer Openbare Ruimte (BOR) is hoger uitgevallen doordat een eerdere regionale aanbesteding is geannuleerd (€ 13.000). Incidenteel zijn er onvoorziene kosten in verband met een inkijsfunctie in de personeelsgegevens in het personeelssysteem dat is vervangen (€ 11.000). Meerjarig is er een dalend kader door contractaanpassingen en het vervallen van de incidentele lasten.

9. GR DeSom (2024 € 55.000 voordeel)

Door onder andere lagere kosten voor de huur van verbindingen en verbruikskosten van de Cloud is er een incidenteel voordeel van € 55.000.

10. Loonkosten ambtelijk personeel (2024 € 247.000, 2025 en verder € 283.000 nadeel)

Voor 2024 is een loonsom van € 18.297.666 begroot. In deze loonsom is rekening gehouden met een verwachte cao-verhoging van € 560.000. In de cao-onderhandelingen is met de vakbonden echter een hogere cao-verhoging overeengekomen. Deze hogere cao-verhoging is niet mee begroot, waardoor de loonsom als gevolg hiervan met € 283.000 toeneemt.

11. Budgetoverheveling gedragswetenschapper (2024 en verder € 50.000 nadeel)

In 2023 is de formatie uitgebreid met een gedragswetenschapper. Deze uitbreiding is deels gedekt vanuit het budget diensten van derden eerstelijns jeugdzorg. Dit bedrag is in 2023 niet overgeheveld en wordt in deze perspectiefnota gecorrigeerd.

12. Vergoedingen/toelagen/uitkeringen (2024 € 68.000, 2025 en verder € 78.000 nadeel)

Als gevolg van de cao-gemeenten ontvangen medewerkers een bijdrage van maximaal € 10 bij het afsluiten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering. Dit leidt in 2024 tot € 11.000 aan kosten en in 2025 en verder € 21.000.

Als gevolg van de onbelaste kilometervergoeding door het Rijk stijgen de kosten voor woonwerkverkeer en het onbelaste deel van de dienstreizen structureel met € 17.000. Daarnaast vindt er een bijstelling plaats van € 40.000 op basis van de realisatie van 2023, door toename van het aantal reisbewegingen en aanpassing van de regeling.

De kosten voor arbeidsongeschiktheid en veranderde arbeidsmarkt worden tot nu nog opgevangen binnen het budget loonkosten (vacatureruimte). Er is een toename van het aantal uitdiensttredingen waar WW-uitkeringen, ziektebewaaringen en transitievergoedingen uit voortkomen. Op basis van de huidige inzichten is in 2024 € 115.000 nodig gebleken. Meerjarig is de verwachting dat € 75.000 toereikend is.

Naast de toename van de kosten, is de vacatureruimte steeds meer ingevuld en is de lucht in de begroting gereduceerd door realistisch begroten. Bij de najaarsnota ontstaat beter inzicht in welke mate de kosten kunnen worden gedekt uit de loonkosten.

13. Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) (2024 32.000 voordeel, 2025 € 37.000, 2026 € 56.000, 2027 € 39.000, 2028 € 17.000 nadeel)

De gemeente is verplicht een voorziening te treffen voor de uitbetaling van de RVU. In de begroting van 2024 is € 40.000 in de exploitatie opgenomen. In 2024 is € 8.000 nodig voor de uitbetaling RVU aan medewerkers die hier gebruik van maken. Per saldo valt er € 32.000 vrij in 2024.

De bedragen vanaf 2025 zijn gebaseerd op de huidige inzichten van de maximale aanspraak op basis van leeftijdsgerechtigden en de verwachting dat 50% van de gerechtigden gebruik gaat maken van deze regeling.

BATEN

a. Decembercirculaire 2023 (2024 € 210.000 nadeel)

De effecten van de decembercirculaire 2023 waren voor 2023 en 2024 nadelig. Dit had te maken met de uitkeringsfactor. Deze bijstelling werd veroorzaakt door de actualisatie van de maatstaf huishoudens met een laag inkomen met drempel. Het betrof voor deze maatstaf een stijging van de aantallen, waarvoor de uitkeringsfactor neerwaarts bijgesteld werd, zodat het totaal uit te keren bedrag gelijk bleef.

b. Boekwinst verkoop gemeentelijkvastgoed Dwingel 3 en 3a in de Goorn (2024 € 595.000 voordeel)
Het college heeft ingestemd met de verkoop van het gemeentelijk vastgoed aan de Dwingel 3 en Dwingel 3a in De Goorn.

c. Ontvangsten diverse personeel (2024 € 87.000, 2025 € 49.000 voordeel, 2026 en verder € 12.000 nadeel)

Als gevolg van een detachering wordt € 59.000 ontvangen. Medewerker wordt nu nog betaald door de gemeente maar gaat over naar Regionale Platformarbeidsmarkt beleid Noord-Holland-Noord.

De bijdrage van de GGD voor de wijkaanpak is hoger dan begroot, in 2024 € 40.000 en in 2025 € 61.000. Uit deze bijdrage worden de salariskosten van de wijkregisseur gedekt en tevens worden de uren van een beleidsmedewerker van de gemeente voor een deel vergoed. Momenteel wordt gezien of er tijdelijk een projectleider wordt aangesteld, gedekt uit deze gelden.

De vrijval van de voorziening Appa ten gunste van de exploitatie van € 12.000 kan vervallen. Bedragen worden nu rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

d. Meer legesontvangsten paspoorten (2024 en verder € 31.000 voordeel)

Gemeenten hebben vanaf 2024 te maken met de paspoortpiek. Met paspoortpiek wordt bedoeld de periode waarin het aantal aanvragen voor nieuwe paspoorten of identiteitskaarten stijgen. Paspoorten en identiteitskaarten waren in 2014 voor het eerst 10 jaar geldig. Daarvoor was de geldigheidsduur van deze documenten 5 jaar. Tussen 2019 en 2024 waren er minder aanvragen voor nieuwe documenten. Doordat de eerste paspoorten en identiteitskaarten met een nieuwe geldigheid verlopen in 2024, ontstaat een stijging aan aanvragen. Hierdoor ontvangt de gemeente van 2024 tot en met 2028 naar verwachting jaarlijks € 31.000 meer legeskosten reisdocumenten. De kosten voor de aanvragen worden opgevangen binnen de begroting.

3.4 Programma 2 Welzijn en zorg

3.4.1 Beleidsontwikkelingen 2024

Beleidsveld jeugd 0-23

Nieuwkomersvoorziening

Het budget 'nieuwkomersvoorziening' blijft gehandhaafd in verband met onduidelijkheid in relatie met de consequenties van de spreidingswet. In de najaarsnota wordt indien nodig het budget bijgesteld in verband met de hoogte van de reserves van dit project.

Inkoop jeugdzorg 2025

Het regionale inkoopproces om te komen tot nieuwe contracten per 1 januari 2025 is in volle gang. Voor de jeugd gaat het om de inkoop van segment B (specialistische jeugdhulp), segment V (verblijf) en segment C (hoog specialistische jeugdhulp). Voor zowel de regio als voor Koggenland is een implementatiemanager aangesteld die na gunning aan de slag gaat met de implementatie van de nieuwe contracten.

Hervormingsagenda Jeugd

Om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te houden, hebben de betrokken partijen in de Hervormingsagenda Jeugd een uitgebreid pakket afspraken gemaakt voor de periode van 2023 tot 2028. De volgende thema's komen hierin terug:

1. Afbakenen reikwijdte jeugdhulp en inzetten op preventie.
2. Versterken van de lokale teams.
3. Terugdringen residentiële jeugdzorg.
4. Blijven werken aan verhogen van de kwaliteit van jeugdhulp.
5. Regionalisering, standaardisatie en verbeteren stelsel.
6. Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring.
7. Nieuwe financieringssystematiek.

Medio 2024 wordt een regionale projectleider aangesteld die samen met de lokale gemeenten de regionale opgaven uitwerken en hiermee aan de slag gaat. Ook wordt in beeld gebracht welke lokale opgaven er liggen. Belangrijke lokale onderdelen zijn het verstevigen van de lokale teams/Zorgteam Koggenland, het versterken van het voorveld (preventie) en het opstellen van een nieuwe verordening jeugdhulp Koggenland.

In de gepresenteerde voorjaarsnota 2024 van het Rijk is te lezen dat de geplande bezuiniging van meer dan € 500 miljoen op de jeugdzorg in 2025 niet doorgaat. Deze stap volgt op het schrappen van een oplopende besparing van € 100 miljoen in 2024. Vanaf 2026 staat nog steeds de bezuiniging van € 511 miljoen gepland. Het nieuwe kabinet zal hierover een beslissing nemen. De bezuinigingsmaatregelen van het Rijk hebben effect op de uitgavenkant van de gemeenten. Gemeenten mochten voor de bezuinigingsmaatregelen een stelpost opnemen. Door de bezuinigingsmaatregelen van het Rijk hebben gemeenten minder middelen nodig of kunnen alternatieve inkomsten genereren (bijvoorbeeld door middel van de invoering van een eigen bijdrage). Voor 2024 en 2025 waren middelen een stelpost de uitgaven verlaagd met € 100.000 en € 400.000. Nu de bezuinigingen in 2024 en 2025 niet doorgaan, kunnen de stelposten voor Koggenland in 2024 van € 100.000 en in 2025 van € 400.000 in de begroting vervallen. Voor deze bedragen zijn we via de Meicirculaire gecompenseerd.

Houtskoolschets Westfriesland

Voor de regio's in Noord-Holland is het plan 'Een Thuis voor Noordje' ontwikkeld. Het doel van dit plan is dat alle jongeren de kans krijgen 'zo thuis mogelijk' op te groeien. Dit plan is vertaald in het regionale uitvoeringsplan 'Houtskoolschets Westfriesland' en bestaat uit de volgende pilots:

1. Verklarende analyse;
2. Kleinschalige woonvoorzieningen;
3. Regionaal integraal gezinsteam;
4. Verstevigen kwaliteit pleegzorg en gezinshuizen;
5. Ondersteuning van het onderwijs bij jongeren met externaliserend gedrag.

In 2024 geven we verder invulling aan deze pilots. De financiële consequenties hiervan zijn op dit moment nog niet duidelijk.

Beleidsveld Kunst, cultuur en ontwikkeling

Zorgplicht bibliotheek

Vooruitlopend op de invoering van de zorgplicht vanuit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) geven we uitvoering aan de specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen (SPUK), locatie De Goorn en locatie Obdam. De ontvangen subsidie wordt deels ingezet als dekking voor de huisvesting/verhuizing van locatie De Goorn naar het gemeentehuis en aanvullend op beide locaties op verruiming openingstijden, extra personeel en de daaraan gerelateerde kosten.

Formulierenbrigade

De verwachte realisatie van een tweede locatie in Obdam is in het najaar van 2024. De huisvesting is in De Brink en de werving van vrijwilligers is gestart.

Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties

Ontwikkelingen Scharwoude buitendijks P.M.

De ontwikkelingen in het gebied De Hulk buitendijks bevatten verschillende onderdelen: dijktrappen, wandelpaden, brug en het oude badhuis dat getransformeerd wordt tot het Panorama Scharwoude. Het ontwerp voor het badhuis is met succes ingediend bij het Cultuurfonds voor de Open Call Architectuur en Bouwkunst en als beste plan beoordeeld. Tevens voorzien wij subsidiemogelijkheden bij de provincie. Hierover volgt in Q3 2024 uitsluitel. Zodra de mogelijkheden hiervoor bekend zijn, kunnen wij de financiële (on)mogelijkheden in kaart brengen en komen wij bij u met een voorstel voor het vervolg.

Vaart in doorvaarbaarheid P.M.

De kosten in het project vaart in doorvaarbaarheid vallen hoger uit als gevolg van grote prijsstijgingen van materialen en personeel. We gaan een wijzigingsverzoek indienen bij de provincie om de (on)mogelijkheden voor het vervolg te verkennen en om vast te stellen welke kostenverdeling dit met zich meebrengt. Zodra wij dit inzichtelijk hebben komen we bij u met een voorstel voor het vervolg. Wel heeft het project al geresulteerd in het oplossen van twee landhoofden in Grosthuizen en in Berkhout. Ook hebben we bij de ondiepte, veroorzaakt door de duiker van het HHNK in Kerksloot, in Berkhout, bebording geplaatst dat vaarders waarschuwt voor de ondiepte.

Impuls waterrecreatie

Het voorstel is om in 2024 een plan van aanpak op te stellen voor het verbeteren van de inrichting van het haventje in Avenhorn en er wordt gewerkt aan een aanlegsteiger in Rustenburg. Tevens is er het voorstel om in 2024, op basis van de kadervisie, te onderzoeken op welke locaties een aanlegsteiger of kano-opstap van toegevoegde waarde kan zijn voor de recreatieve vaarroutes. Het realiseren van deze steigers/opstapjes wordt geschat op € 50.000 in 2025.

Vrijvallen investering Mountainbikeparcours Obdam

In het College Uitvoeringsprogramma is voor 2022 het resultaat opgenomen om een behoefte- en locatieonderzoek uit te voeren voor een (kinder)mountainbikeparcours in Obdam. Uit het onderzoek sport en bewegen van Momentum en een uitvraag bij de jeugd van Obdam blijkt dat er een beperkte behoefte is aan een (kinder)mountainbike parcours in Obdam. Daarom wordt er geen (kinder)mountainbikeparcours in Obdam gerealiseerd en komt de opgenomen investering in 2024 vrij te vallen en worden de afschrijvingslasten in de begroting 2025 bijgesteld.

Investeringssubsidie Victoria Obdam

Sportvereniging Victoria Obdam heeft een investeringssubsidie aangevraagd. De subsidie is aangevraagd voor de renovatie en verduurzamingen van vier kledkamers en twee scheidsrechterkledkamers. Op grond van het Accommodatiebeleid 2022 is een budget ter hoogte van € 56.000 opgenomen.

Beleidsveld Zorg en voorzieningen

Taal voor ontheemden Oekraïne

In de Meicirculaire 2023 heeft de gemeente een bijdrage van € 46.000 ontvangen voor taal voor ontheemden uit Oekraïne. Deze bijdrage wordt ingezet om taaleducatie en integratie aan te bieden aan Oekraïners die in de locatie Scharwoude wonen. Taaleducatie en integratie kan leiden tot een hogere arbeidsparticipatie. Daarnaast kan het Oekraïners helpen om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding. Tot slot kan het een positieve bijdrage leveren om deel te nemen aan de Nederlandse maatschappij.

Inkoop Wmo 2025

Het regionale inkoopproces om te komen tot nieuwe contracten per 1 januari 2025 is in volle gang. Voor de Wmo gaat het om de inkoop van Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding en Dagbesteding. Voor zowel de regio als voor Koggenland is een implementatiemanager aangesteld die na gunning aan de slag gaat met de implementatie van de nieuwe contracten.

Efficiency zorg

De kosten in het sociaal domein zijn fors. We streven naar een zo efficiënt mogelijke inzet op zorg. Gelet daarop zetten we meerdere acties in. De samenwerking met het voorliggend veld is versterkt door onder andere de pilot voorschoolmaatschappelijk werk, waarbij zij zichtbaar zijn in de eerstelijns hulpverlening en beter aansluiten op huisartsen, POH-ers, scholen, kinderdagverblijven en de Jeugdgezondheidszorg. Daarnaast is het kwaliteitsteam op orde gebracht, is het werkproces rondom incidentele contracten verbeterd en kijken we kritischer naar welke zorg nodig is ten opzichte van wat er wordt gevraagd. Een training zorgvuldig onderzoek doen in de jeugdzorg/ wmo is daar onderdeel van. Ook hebben we de uren van de gedragswetenschapper vergroot waardoor wij nu zelf meer deskundigheidsbevordering in huis hebben (meer kennis, is minder doorzetten). We kunnen de triage beter toetsen. Elke medewerker heeft nu regelmatig caseload bespreking waardoor er meer gestuurd wordt op regie en er meer inzicht is op casuïstiek. Er zijn minder Onder toezicht stellingen (OTS) afgegeven door de inzet van de jeugd en gezinswerkers op de drang zaken.

Daarnaast implementeren we dit jaar de nieuwe applicatie voor de zorgteams. Dit moment grijpen we ook aan om alle processen efficiënter in te richten. Vanaf 2025 starten we met de nieuwe applicatie en de heringerichte processen en zullen we de effecten daarvan monitoren. In de aanloop naar 2025 wordt onderzocht welke principiële keuzes gemaakt kunnen worden om de uitgaven in het Sociaal Domein te gaan beheersen.

3.4.2 Financiële bijstellingen programma 2 Welzijn en zorg

	2024	2025	2026	2027	V/N/B
(bedragen x € 1.000)					
LASTEN					
<u>Inkomensvoorzieningen</u>					
1. Specifieke Uitkeringen (SPUK)	3.269	34			B
2. Voorjaarsnota 2024 WerkSaam	146	181	181	181	N
<u>Jeugd 0-23 jaar</u>					
3. Taal voor ontheemden uit Oekraïne	45				N
4. Eerstelijnsloket jeugd	-50	-50	-50	-50	V
5. Schoolkinderenvervoer	30	30	30	30	N
6. Overheveling Gedragswetenschapper	-50	-50	-50	-50	B
7. Jeugdzorg zorgaanbieders	-285	12	12	12	V/N
8. Vervallen bezuiniging Jeugdzorg	100	400			N
9. Nieuwbouw basisschool De Ark	28				B
<u>Kunst, cultuur & ontwikkeling</u>					
10. Commerciële huur Dwingel 3a	25	29			N
<u>Sport, recreatie & sportaccomm.</u>					
11. Energie sportaccommodaties	217	179	179	179	N
12. Overheveling inhuur zwembaden	-78	-78	-78	-78	B
13. Investeringsubsidie Victoria Obdam	56				N
<u>Zorg & voorzieningen</u>					
14. Wmo (arrangementen)	303	644	644	644	N
15. Wmo rolstoelen	30	30	30	30	N
16. Locatieverkenning asielopvang	30				N
Diverse mutaties < € 25.000	5	5	5	5	V
Totaal lasten	3.821	1.366	903	903	N
BATEN					
<u>Inkomensvoorzieningen</u>					
a. Specifieke Uitkeringen (SPUK)	-3.269	-34			B
b. Voorjaarsnota 2024 WerkSaam	-525	-526	-526	-526	V
<u>Zorg & voorzieningen</u>					
c. Regionaal budget MOBW	-233				V
Diverse mutaties < € 25.000	-30	-20	-20	-20	
Totaal baten	-4.057	-580	-546	-546	V
Mutaties reserves					
Storting	0	0	0	0	
Onttrekkingen	-28	0	0	0	V
Totaal	-28	0	0	0	V
Saldo mutaties	-264	786	357	357	
	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel	

Toelichting mutaties

LASTEN

1. Specifieke Uitkeringen (SPUK's) (2024 en 2025 budgettair neutraal)

Gemeenten krijgen extra geld om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. Over deze ontvangen middelen moet de gemeente verantwoording afleggen. Via deze perspectiefnota worden de lasten en baten geraamd. De ramingen kunnen nieuwe middelen zijn, maar ook overheveling van budgetten uit 2023. De volgende uitgaven worden gedekt uit inkomsten van het Rijk:

  - Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne € 2.932.000;
  - Digitale Overheid in lokale bibliotheken € 22.000;
  - Brede SPUK-regeling/Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) € 50.000;
  - Toeslagenaffaire € 75.000;
  - Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 70.000;
  - Nationaal Programma Onderwijs (NPO) 2024 € 20.000 en 2025 € 34.000;
  - Aanpak energiarmede € 100.000.
2. Bijdrage aan GR Werksaam (2024 € 146.000 nadeel, 2025 en verder € 181.000 nadeel)

Op basis van de voorjaarsnota 2024 van WerkSaam Westfriesland dienen de uitgaven (onder andere de Gebundelde uitkering (BUIG)) te worden bijgesteld.
3. Taaleducatie Oekraïners (2024 € 45.000 nadeel)

Er wordt ingezet om taaleducatie en integratie aan te bieden aan Oekraïners die in de locatie Scharwoude wonen. De kosten van de taaleducatie en integratie bedragen € 45.000. In de meicirculaire 2023 heeft de gemeente middelen ontvangen.
4. Eerstelijnsloket Jeugd (2024 en verder € 50.000 voordeel)

Op basis van voorgaande jaren zien we een dalende lijn in kosten bij dit onderdeel omdat een deel van deze kosten zijn komen te vervallen en zijn overgeheveld naar een andere post. Daarom stellen we voor om de begroting structureel naar beneden bij te stellen.
5. Schoolkinderenvervoer (2024 en verder € 30.000 nadeel)

Op 1 augustus 2023 is de nieuwe overeenkomst met de vervoerder voor het leerlingenvervoer ingegaan. Dit betekent dat vanaf het schooljaar 2023/2024 op onderdelen de bekostiging van het leerlingenvervoer is veranderd. Onder andere een toevoeging van een starttarief maakt dat de gemiddelde kosten per rit zijn gestegen ten opzichte van het schooljaar 2022/2023.
6. Overheveling gedragswetenschapper (2024 en verder budgettair neutraal)

Het budget voor een gedragswetenschapper wordt overgeheveld naar het programma Dienstverlening en Bestuur. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar dit programma.
7. Kosten jeugdzorg gecontracteerde zorgaanbieders (2024 € 285.000 voordeel en 2025 en verder € 12.000 nadeel)

In 2023 is € 6,8 miljoen uitgegeven aan geleverde jeugdzorg door gecontracteerde zorgaanbieders. In de begroting 2024 hebben we vastgehouden aan de begroting 2023 aangezien nog niet inzichtelijk was wat de werkelijke kosten zouden worden én het indexeringspercentage was nog niet bekend. De begroting wordt daarom bijgesteld op basis van de werkelijke kosten voor 2023 en het definitieve indexeringspercentage van 7,64% voor 2024. Voor 2025 is een voorlopig indexatiepercentage van 4% bekend en toegepast in de begroting voor 2025. Wij verwachten dat het aantal afgegeven beschikkingen/arrangementen vergelijkbaar blijft ten opzichte van vorig jaar.

8. Vervallen bezuiniging jeugdzorg (2024 € 100.000 en 2025 € 400.000 nadeel)
De besparing op het gemeentefonds vanwege de jeugdzorg vervalt in 2024 en 2025 (voorjaarsnota 2024 van het Rijk). In de meicirculaire is dit gecompenseerd, dus per saldo budgettair neutraal.
9. Nieuwbouw De Ark in Hensbroek (2024 budgettair neutraal)
In de raad van april 2022 is er een voorbereidingskrediet van € 100.000 beschikbaar gesteld, dekking Algemene reserve. Voor het begeleiden van het project De Ark in Hensbroek wordt een projectleider ingehuurd. Hiervoor wordt een extra voorbereidingskrediet van totaal € 27.500 aangevraagd. Voorgesteld wordt deze extra kosten te dekken uit de Algemene reserve.
10. Commerciële huur Dwingel 3a (2024 € 25.000 nadeel en 2025 € 29.000 nadeel)
Het gemeentelijk vastgoed aan de Dwingel 3 en 3a wordt in 2024 verkocht. Het college heeft ingestemd met de nieuwe commerciële (kale) verhuurprijs aan de huisartsenpraktijk De Goorn, voor een periode van maximaal 2 jaar van de Dwingel 3a (de bibliotheek) in De Goorn. Binnen de periode van 2 jaar verhuist de bibliotheek naar het gemeentehuis.
11. Energie zwembaden, sporthal en gymzalen (2024 € 217.000 nadeel, 2025 en verder € 179.000 nadeel)
Een hoog energieverbruik is kenmerkend voor zwembaden en sporthallen. Vanwege de stijgende energiekosten en omdat er geen tegemoetkoming meer is vanuit het Rijk, wordt op deze posten een forse stijging verwacht. Door de verduurzaming van het binnenbad (zonneboiler) wordt de verwachte besparing op energie in 2024 geschat op € 60.000 en vanaf 2025 op € 73.000. De zonnepanelen voor het zwembad worden in het 4^e kwartaal van 2028 geplaatst.
12. Overheveling inhuur zwembaden (2024 en verder budgettair neutraal)
Het budget inhuur zwembaden wordt overgeheveld naar programma Dienstverlening en Bestuur. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar dit programma.
13. Investeringsubsidie sportvereniging Victoria Obdam (2024 € 56.000 nadeel)
Er is subsidie aangevraagd voor de renovatie en verduurzaming van vier kleedkamers en twee scheidsrechter kamers.
14. Maatwerkvoorzieningen Wmo (arrangementen) (2024 € 303.000 nadeel, 2025 en verder € 644.000 nadeel)
In 2023 is ruim € 4 miljoen uitgegeven aan maatwerkarrangementen voor de Wmo. Voor 2024 is € 4 miljoen begroot, echter op basis van de aantallen uit het eerste kwartaal 2024 blijkt dat we te maken hebben met een stijging van het aantal cliënten, waardoor de begroting niet toereikend is. Een bijstelling met € 303.000 is daarom noodzakelijk. Vanaf 1 januari 2025 geldt de nieuwe inkoop en daarmee de nieuwe productenstructuur. Voor 2025 is een voorlopig indexatiepercentage van 4% bekend en toegepast in de begroting voor 2025. Wij verwachten dat de trend van de afgelopen jaren, waarin het aantal afgegeven beschikkingen/arrangementen stijgt, doorzet. De trend van de stijging is alleen meegenomen in de verhoging van de begroting 2024 en 2025. Voor 2026 en verder is het uitgangspunt ramen op basis van constante prijzen. Het ligt in de verwachting dat de aankomende jaren het aantal Wmo-voorzieningen zal blijven stijgen.
15. Maatwerkvoorzieningen Wmo Rolstoelen (2024 en verder € 30.000 nadeel)
Op basis van het aantal afgegeven voorzieningen en de werkelijke kosten voor 2023 wordt voorgesteld om structureel de begroting met € 30.000 bij te stellen.
16. Locatieverkenning asielopvang Koggenland (2024 € 30.000 nadeel)
Sinds 1 februari 2024 is de Spreidingswet van kracht. Deze wet houdt in dat gemeenten vanuit het Rijk een wettelijke taak hebben in het opvangen van asielzoekers. Koggenland zal ten minste aan

de wettelijke taakstelling op basis van de Spreidingsweg uitvoering geven en zal een ambtelijke locatieverkenning laten uitvoeren op basis van de Koggenlandse Asielaanpak.

BATEN

- a. Specifieke uitkeringen (SPUK) (2024 en 2025 budgettair neutraal)
Tegenover de kosten die gemaakt worden om Rijksbeleid uit te voeren, staan inkomsten vanuit het rijk. Zie voor een toelichting waar de inkomsten voor bedoeld zijn, de toelichting bij de lasten.
- b. Voorjaarsnota 2024 WerkSaam (2024 € 525.000 voordeel, 2025 en verder € 526.000 voordeel)
Op basis van de voorjaarsnota 2024 van WerkSaam Westfriesland dienen de inkomsten (onder andere op basis van de voorlopige beschikking BUIG) te worden bijgesteld.
- c. Teruggave regionaal budget Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (2024 € 233.000 voordeel)
De gemeente Hoorn ontvangt rijksinkomsten voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Deze inkomsten zijn gebundeld in een regionaal budget, ondergebracht bij de gemeente Hoorn. Aangezien de rijksinkomsten voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen in 2023 ruim voldoende waren om aan alle verplichtingen te voldoen, keert het restant budget terug naar de gemeenten op basis van het inwonersaantal. De hoogte van de teruggave is definitief bij het vaststellen van de jaarrekening van de gemeente Hoorn omdat zij dit budget beheren. Dit vindt plaats voor het zomerreces in 2024. Net als eerdere jaren is er een positief resultaat. Schattingen voor de andere jaren kunnen nog niet worden gegeven, in verband met de mogelijke invoering van het woonplaatsbeginsel. Dit kan zorgen voor een wijziging van de rijksinkomsten.

3.5 Programma 3 Wonen en ondernemen

3.5.1 Beleidsontwikkelingen 2024

Beleidsveld omgevingstaken (inclusief Wonen)

Wonen

Ontwikkeling CPO-beleid

In het derde kwartaal van 2024 verwachten wij beleidsregels op het gebied van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap te leveren.

Duurzaamheid

Binnen de energietransitie werken we aan de netcongestieproblematiek. Dit is landelijk een steeds urgenter probleem. Ook in Koggenland vraagt dit steeds meer aandacht. Zo is er bijvoorbeeld een verkenningstraject gestart door gemeente, HVC en bedrijventerrein de Braken. Doel van dit actief congestiemanagement is de mogelijkheid te creëren voor bedrijven om uit te breiden en verder te verduurzamen. Denk hierbij ook aan de combinatie lokale opwek (op daken) en batterijopslag.

We werken aan actualisatie van de online communicatie duurzaamheid en aan een campagne rondom de warmtetransitie. We werken een lokaal isolatieprogramma uit om onze inwoners te ondersteunen. We stimuleren dat woningen op een natuurvriendelijke manier geïsoleerd worden en starten eind 2024 met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) in samenwerking met een ecologisch adviesbureau, om de inwoner hierbij te ontzorgen. Ook voeren we technisch onderzoek uit naar haalbare warmteoplossingen in de verkenningwijken uit de transitievisie warmte, waarmee we het in 2023 gestarte participatietraject verder oppakken.

Klimaatadaptatie

De subsidieregeling Klimaat adaptieve maatregelen voor inwoners van Koggenland wordt eind juni aan de raad voorgelegd. Bij akkoord kan het ingaan per 2 september 2024 en het loopt door in 2025. De raad wordt gevraagd hiervoor € 100.000 uit te trekken. Wanneer dit bedrag is uitgegeven, eindigt de regeling.

Natuur en milieu

- *Transitieplan Robuustheidscriteria*

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft geconcludeerd dat de Omgevingsdienst NHN op geen enkele van de prestatiecriteria voor robuuste omgevingsdiensten voldoet en heeft opdracht gegeven om hiervoor een transitieplan te schrijven en uit te voeren om in 2026 te voldoen.

In paragraaf 4.1 Nieuw beleid wordt dit transitieplan uiteengezet, omdat dit hoofdzakelijk het meerjarenperspectief beïnvloedt. Afhankelijk van het besluit in het Algemeen Bestuur kan er een begrotingswijziging voorgesteld worden die de begroting 2024 beïnvloedt.

- *GFE-cocons*

De 40 ondergrondse restcontainers worden uitgebreid met een bovengrondse GFE-cocon om gescheiden inzameling van GFT mogelijk te maken. De aanscherping van de Europese kaderrichtlijn afval (2008/98/EG) stelt dat bronscheiding van bioafval / GFT mogelijk gemaakt moet worden. HVC is gevraagd de financiële impact op de dienstverleningsovereenkomst te berekenen. Alhoewel een specifiek bedrag nog berekend wordt, is duidelijk dat de bovengrondse containers in eigendom blijven van HVC. De investeringskosten zullen bestaan uit eventuele projectkosten voor plaatsing. Hierin geldt dat de cocons in eigendom blijven voor HVC en de gemeente eventuele projectkosten voor plaatsing betaald. Aangezien er geen graafwerkzaamheden zijn wordt hiervan een geringe impact verwacht. HVC zal na plaatsing ook het legen van de cocons meenemen in de inzamelritten inclusief de verwerking van ingezamelde GFE-afval. Dit zal invloed hebben op de inzamel- en verwerkingskosten.

Omgevingsplan

In de Omgevingswet is vastgelegd dat er één Omgevingsplan voor het gehele grondgebied wordt vastgesteld. Hierin worden alle juridische regels voor ontwikkeling, beheer en behoud van de fysieke

leefomgeving opgenomen. Het Omgevingsplan vervangt onze bestemmingsplannen, beheersverordeningen en (delen van) verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan. Het Omgevingsplan wordt stapsgewijs en gebiedsgericht opgebouwd. We zijn gestart met het deelgebied Kernen en de inzet is erop gericht om in 2024 het eerste wijzigingsbesluit voor de kern Zuidermeer voor te bereiden. We zijn hierbij afhankelijk van doorontwikkeling van de nieuwe plansoftware. Dit deelomgevingsplan wordt als kapstok gebruikt om de andere kernen (2025) en daarna het landelijk gebied en de bedrijventerreinen toe te voegen (2026/2027).

Beleidsveld Woningbedrijf en vastgoed

Onderhoud kapitaalgoederen

Gemeentelijke gebouwen

De toren van het Brakenkerkje in Obdam is in eigendom van de stichting. Het onderhoud wordt door de gemeente vergoed. Voor 2024 is voor groot onderhoud € 20.000 gereserveerd. Dit op basis van eerder uitgevoerd onderhoud. Er zijn lekkages in de kerkruimte ontstaan vanuit de toren. Eind maart 2024 is er een grondige inspectie geweest. Er is meer onderhoud nodig dan in het verleden is bepaald. De kosten voor herstel zijn nog niet bekend. Een eventuele bijstelling zal bij de Najaarsnota plaatsvinden.

Beleidsveld Openbare ruimte

MJOP riolering 2024-2026

Het MJOP riolering wordt in Q4 2024 ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Beleidsveld Economie en toerisme

Verkenning ondernemersfonds

Een ondernemersfonds kan van meerwaarde zijn voor de gemeente Koggenland. Het verkenningsproces hiervan loopt tot november 2024. Op dit moment zijn vooral de ondernemers op de bedrijventerreinen en de winkelgebieden voorstanders van een fonds. De agrariërs zetten hier hun vraagtekens bij. Zo zien zij geen mogelijkheden voor initiatieven vanuit het fonds. Voorgesteld wordt om de Koggenlandse ondernemersvereniging de tijd te geven om met de agrariërs in gesprek te gaan en het draagvlak onder hen te verkennen en indien mogelijk aan te tonen. De ondernemersvereniging vraagt de gemeente om alvast te anticiperen op het mogelijk invoeren van het ondernemersfonds. Hierbij wordt uitgegaan van een totale begroting van het fonds van € 250.000. Dit fonds wordt gevoed door € 150.000 extra heffing OZB niet-woningen eigenaren en € 100.000 extra heffing OZB niet-woningen gebruikers. Het ondernemersfonds brengt ook kosten met zich mee voor de gemeente. De gemeente zal ook een hogere aanslag OZB krijgen (circa € 14.000).

Tevens vraagt de mogelijke invoering van het ondernemersfonds Leids model* in Q3 en Q4 van 2024 ambtelijke capaciteit. Bij mogelijke invoering kan er gekozen worden voor een jaarlijkse evaluatie van het fonds. De begeleiding van de evaluatie vraagt ook extra ambtelijke capaciteit.

* Als er gekozen wordt voor een ander soort ondernemersfonds brengt dit ook een hogere ambtelijke capaciteitsvraag met zich mee.

Regio Deal

Op 15 februari 2024 heeft Noord-Holland Noord de Regio Deal toegekend gekregen van € 32,5 mln. Tot en met 1 september wordt hier uitvoering aan gegeven, langs de 3 programmajnen beter leren, beter werken en beter leven in Noord-Holland Noord. Zo wordt er gemeentebreed geïnventariseerd welke projecten er mogelijk ingediend kunnen worden in het kader van de regiodeal. De inzet is het versterken van de brede welvaart in de regio. Dit is een samenwerking met de overheid, het bedrijfsleven en het onderwijs en uit zich onder andere in cofinanciering van 50% vanuit deze partijen. Daarmee is er een totale deal van € 65 mln. De Regio Deal heeft een looptijd van vier jaar.

De Regio Deal NHN zal de komende maanden verder worden uitgewerkt in een convenant tussen het rijk en de regio. Het convenant zal voor het zomerreces gereed zijn. In en na de zomer volgt dan een bestuurlijk traject waarin alle partijen het convenant bespreken, waaronder de gemeenteraden en colleges. Zodra het convenant is vastgesteld en ondertekend, volgt de inwerkingtreding van de Regio

Deal. Deze is voorzien op 1 november 2024. Het convenant wordt vertaald naar een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie O's: de Overheid, het Onderwijs en de Ondernemers.

3.5.2 Financiële bijstellingen programma 3 Wonen en ondernemen

	2024	2025	2026	2027	V/N/B
(bedragen 1 € 1.000)					
LASTEN					
<u>Omgevingstaken inclusief wonen</u>					
1. Omgevingsdienst NHN	142	142	142	142	N
2. Inhuur flexwonen	-168	0	0	0	B
<u>Woningbedrijf</u>					
3. Het Veer beheerkosten huurwoningen	0	28	28	28	B
4. Energielabels	121	0	0	0	B
<u>Grondbedrijf</u>					
5. Mutaties grondexploitaties	-11.479	-6.463	-1.660	-8.504	B
<u>Openbare ruimte</u>					
6. Verkeersoplossingen Berkhout	20	0	0	0	N
7. Klein onderhoud wegen	162	152	150	150	N
8. Mobiliteitsplan 2025 - 2035	-45	45	0	0	B
9. Energiekosten	93	93	93	93	N
10. Eindafrekening 2023 HVC	-138	0	0	0	V
Diverse mutaties < € 25.000	120	103	99	100	N
Totaal lasten	-11.172	-5.900	-1.148	-7.991	
BATEN					
<u>Omgevingstaken inclusief wonen</u>					
a. Leges omgevingsvergunning	-367	-367	-367	-367	V
<u>Woningbedrijf</u>					
b. Het Veer huurinkomsten	0	-107	-107	-107	B
c. De Tuinen huurinkomsten	0	-53	-53	-53	B
d. Huurverhoging 2024	0	-59	-59	-59	B
<u>Grondbedrijf</u>					
e. Mutaties grondexploitaties	11.479	6.463	1.660	8.504	B
<u>Openbare ruimte</u>					
f. Klein onderhoud wegen - Bijdragen nutsbedrijven	-44	-44	-44	-44	V
g. Inruilwaarde machines buitendienst	-25	0	0	0	V
Diverse mutaties < € 25.000	11	11	11	11	N
Totaal baten	11.055	5.843	1.040	7.884	
Mutaties reserves					
Stortingen	0	220	220	220	N
Onttrekkingen	-76	-87	-42	-42	V
Saldo mutaties reserves	-76	133	178	178	
Saldo mutaties	-194	76	70	72	
	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel	

Toelichting mutaties

LASTEN

1. Uitvoeringsprogramma Omgevingsdienst NHN (2024 en verder € 142.000 nadeel)
Sinds januari is de Omgevingswet ingevoerd en werkt de Omgevingsdienst in het nieuwe stelsel. De overgang van controle op basis van inrichtingen naar controle van milieuactiviteiten leiden tot een toenemende inkoop van uren voor meldingen en vergunningen. Daarbij neemt de inkoop van uren voor advies toe in het nieuwe stelsel, doordat integrale vergunningverlening een intensievere inzet vereist van verschillende vakspecialisten aan de omgevingstafels. Heronderhandeling over het uitvoeringsprogramma heeft geleid tot een vermindering van het aanvankelijke tekort van circa € 250.000 door de keuze projecten niet uit te voeren en het bijstellen van de verwachting voor meldingen en vergunningen.
2. Inhuuromzettingen - flexwonen (2024 budgettair neutraal)
Deze mutatie betreft een technische omzetting over de programma's heen en volgt het DMT-besluit om alle inhuur via HR te organiseren (zie programma 1).
3. Het Veer beheerkosten huurwoningen (2025 en verder budgettair neutraal)
De raad heeft op 2 oktober 2023 ingestemd met het afnemen van twaalf huurwoningen binnen het woningbouwprogramma Het Veer in Avenhorn. De onderhoudskosten zijn niet meegenomen in het besluit en worden per 2025 ten laste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.
4. Energielabels (2024 budgettair neutraal)
In 2025 verlopen de huidige energielabels van 555 huurwoningen. Een energielabel is noodzakelijk om de juiste huur te kunnen berekenen omdat de energiestaat meetelt in het puntental van een zelfstandige huurwoning. Daarnaast worden de gebruikersoppervlaktes van al onze 797 huurwoningen ingemeten volgens de oppervlaktebepaling NEN 2580. De uitvoering van het herijken van de energielabels en inmeten van de juiste gebruikersoppervlaktes vindt plaats in 2024. De totale kosten worden geraamd op € 121.000 inclusief BTW.
5. Grondexploitaties (2024 en verder budgettair neutraal)
De grondexploitaties zitten budgetneutraal in de begroting (zie ook onder baten). Mutaties hebben geen gevolgen voor het exploitatiesaldo. Mutaties in grondexploitaties worden verrekend met de boekwaarde op de balans. Pas bij het sluiten van de grondexploitatie wordt het resultaat van de grondexploitatie ten laste van het rekeningresultaat gebracht en verrekend met de reserve-grondexploitatie.

Het grootste deel van de voorgestelde wijziging betreft kosten die niet meer via een gemeentelijke grondexploitatie lopen maar via een Publiek-Private Samenwerking (PPS). Daarnaast zijn er kosten die ten laste van investeringskredieten moeten worden gebracht en niet worden verwerkt in de grondexploitaties. Tot slot is het gebruikelijk om verschuivingen van werkzaamheden binnen de grondexploitaties aan te passen in de meerjarenbegroting.
6. Afkruisen parkeervakken laadpalen (2024 en verder € 19.000 nadeel)
Er worden steeds meer openbare laadpalen geplaatst. Om deze parkeerplaatsen duidelijk te reserveren voor het opladen van elektrische voertuigen, worden deze parkeerplaatsen voorzien van een wit kruis. Voor deze kosten is geen bestaand budget beschikbaar.
7. Klein onderhoud wegen (2024 € 162.000, 2025 € 152.000, 2026 en verder € 150.000 nadeel)
In het MJOP 2023-2026 Wegen is het klein onderhoudsbudget vastgesteld op: 2024: € 416.000, 2025: € 401.000 en 2026: € 315.000. Abusievelijk zijn de kosten lager begroot. Dit wordt nu in 2024 gecorrigeerd.

8. Mobiliteitsplan 2025 - 2035 (2024 € 45.000 voordeel en 2025 € 45.000 nadeel)
In 2024 wordt een start gemaakt met de Omgevingsvisie. Deze is naar verwachting eind 2025 gereed. In de omgevingsvisie wordt een visie op mobiliteit meegenomen en deze visie wordt hierna vanaf eind 2025 uitgewerkt in een mobiliteitsplan/-programma. Deze kosten worden gedekt uit de algemene reserve.
9. Energiekosten openbare ruimte (2024 en verder € 93.000 nadeel)
Door de stijging van de energieprijzen is het budget voor de werkenbuitendienst, openbare verlichting en riolering niet toereikend. Er is een bijstelling nodig van € 93.000.
10. Eindafrekening 2023 HVC (€ 138.000 voordeel)
De afrekening van HVC over 2023 is een voordeel. HVC heeft in 2023 minder kosten gemaakt. Zo waren er o.a. meevallende kosten in de bedrijfsvoering, zijn de inzamelkosten voor afval lager uitgevallen en de verwerking van afval levert een groot voordeel op door hogere grondstoffenprijzen in de vermarkting van afval.

BATEN

- a. Leges omgevingsvergunning (2024 en verder € 367.000 voordeel)
De inkomsten voor de leges omgevingsvergunning zijn naar verwachting structureel € 367.000 hoger dan het begrote bedrag van € 433.000
- b. 12 huurwoningen Het Veer huurinkomsten (2025 en verder budgettair neutraal)
De raad heeft op 2 oktober 2023 ingestemd met het afnemen van twaalf huurwoningen binnen het woningbouwprogramma Het Veer in Avenhorn. De huurinkomsten zijn niet meegenomen in het besluit en worden per 2025 ten gunste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.
- c. 6 huurwoningen De Tuinen huurinkomsten (2025 en verder budgettair neutraal)
De raad heeft op 2 oktober 2023 ingestemd met het afnemen van zes huurwoningen binnen het woningbouwprogramma De Tuinen in Ursem. De huurinkomsten zijn niet meegenomen in het besluit en worden per 2025 ten gunste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.
- d. Huurverhoging sociale huurwoningen 2024 (2025 en verder budgettair neutraal)
Het college heeft ingestemd met het advies de huren per 1 juli 2024 gemiddeld te verhogen met 5,3%. De inkomsten uit de huurverhoging worden ten gunste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.
- e. Grondexploitaties (2024 en verder budgettair neutraal)
De grondexploitaties zitten budgetneutraal in de begroting (zie ook onder lasten). Mutaties hebben geen gevolgen voor het exploitatiesaldo. Mutaties in grondexploitaties worden verrekend met de boekwaarde op de balans. Pas bij het sluiten van de grondexploitatie wordt het resultaat van de grondexploitatie ten laste van het rekeningresultaat gebracht en verrekend met de reserve-grondexploitatie.

De mutatie bij de baten betreft voor het grootste gedeelte het crediteren van de totale lasten (zie toelichting lasten) ten behoeve van het aanpassen van de boekwaarden grondexploitaties op de balans.
- f. Klein onderhoud wegen (2024 en verder € 44.000 voordeel)
Wij ontvangen degeneratiekosten (onkostenvergoedingen voor het ingraven of aanpassen van kabels of leidingen) van de Nutsbedrijven, na uitvoering van hun werkzaamheden. De mutaties zijn inclusief deze vergoedingen, die structureel worden verhoogd van € 75.000 naar € 120.000, op basis van ervaringen uit het verleden.

g. Inruilwaarde machines buitendienst (2024 € 25.000 voordeel)

De ontvangen inruilwaarde voor een machine buitendienst wordt als incidentele baat in de perspectiefnota verwerkt.

3.6 Investeringskredieten

3.5.1 Ontwikkelingen

Er zijn voor 2024 diverse investeringskredieten beschikbaar gesteld. Deze investeringskredieten zijn beschikbaar gesteld bij de vaststelling van de begroting 2024 of via een separaat raadsbesluit. Enkele investeringskredieten dienen bijgesteld te worden.

3.5.2 Bijstelling investeringskredieten

(bedragen 1 € 1.000)			Oorspronkelijk	Mutatie	Nieuw
	Pr.				
1.	1	Aanleg Dorpsplein Obdam	409	-159	250
	1	Herinrichting Dorpsplein Obdam	111	-111	0
2.	2	Vorbereidingskrediet Gymzaal de Kelderswerf	0	28	28
3.	2	Vervangen toplagen kunstgrasvelden	1.647	42	1.689
4.	2	Mountainbikeparcours Obdam	25	-25	0
5.	3	Machines Buitendienst 2024	204	-39	165
6.	3	Investering wegen	1.643	961	2.604
7.	3	MJOP Groen speeltoestellen	0	143	143
8.	3	MJOP Groen herinrichting	145	183	328
9.	3	Vorbereidingskrediet Project flexwonen	205	5	210
10.	3	Recreatiebos/waterberging Ursem	0	1.714	1.714

Toelichting

1. Aanleg en herinrichting Dorpsplein Obdam

Ten behoeve van het realiseren van een ontmoetingsplein in Obdam heeft uw raad meerdere kredieten vastgesteld.

Het initiële plan van het Doe-team Obdam om aan de voorzijde van de kerk en het dorpshuis De Brink in het centrum van Obdam een ontmoetingsplein te creëren, kan - bij gebrek aan instemming van de kerk - niet gerealiseerd worden. Om die reden bekijken wij samen met het Doe-team Obdam op dit moment, alternatieve ontmoetingsmogelijkheden in Obdam. De mutatie betreft een grove schatting van de investering die hier mogelijk mee gemoeid kan zijn, maar de feitelijke investering die zal op basis van nieuwe kostenraming via een raadsvoorstel aan uw raad worden aangeboden.

2. Vorbereidingskrediet gymzaal De Kelderswerf

Voor de inhuur van een projectleider voor het begeleiden van het basisschoolproject De Kelderswerf met gymzaal in Obdam wordt er een vorbereidingskrediet van totaal € 27.500 aangevraagd. Het krediet wordt ingezet voor de inhuur in de vorbereidingsfase van dit project.

3. Vervangen toplagen kunstgrasvelden

De raad heeft in oktober 2023 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 1.647.300. Met de uitvoering 'vervanging kunstgrasvelden' werd geconstateerd dat diverse drainagestrengen onder de verschillende kunstgrasvelden beschadigd waren. Dit is in het werk hersteld om zo een optimaal functionerend veld af te leveren. De herstelkosten waren ca. € 10.000. Daarnaast is vanwege de weersomstandigheden gekozen om droog zand te verwerken in plaats van regulier (nat) zand. Dit reduceerde de uitvoeringstijd waardoor de verenigingen eerder gebruik konden maken van de velden. De meerkosten hiervoor bedroegen ca. € 11.500. Dit leidt tot hogere afschrijvingskosten. Voorgesteld wordt de extra kosten van € 42.000 vanuit de algemene reserve

te storten in de reserve kapitaallasten. De bijstelling van de afschrijvingslasten vindt plaats bij het opstellen van de begroting 2025.

4. Vrijvallen investering Mountainbikeparcours Obdam

Er wordt geen (kinder)mountainbikeparcours in Obdam gerealiseerd. Hierdoor kan de opgenomen investering in 2024 vrijvallen. Dekking van de afschrijvingslasten vond plaats via de reserve kapitaallasten. De bijstelling van de afschrijvingslasten vindt plaats bij het opstellen van de begroting 2025.

De vrijval van € 25.000 uit de reserve kapitaallasten naar de algemene reserve vindt plaats in 2024.

5. Materieel buitendienst 2024

Er is een investeringskrediet van € 204.000 beschikbaar gesteld. Er kan echter € 39.000 vrijvallen. Dit resulteert in lagere afschrijvingslasten. Aanschaf voertuig kon goedkoper wegens aanschaf ander model. Zie paragraaf 3.2. voor bijstelling afschrijvingslasten (€ 4.875).

6. Investerings MJOP 2023-2026 Wegen

Voor het project "Vogelwijk" Obdam is in 2024 het verhardingstype veranderd van asfaltverharding naar elementenverharding. Daarnaast zijn de projecten uit MJOP doorgeschoven van 2023 naar 2024: "Bloemenwijk" Obdam en "Scheepswijk" Obdam. De bijstelling van de afschrijvingslasten vindt plaats bij het opstellen van de begroting 2025.

7. Investerings MJOP 2023-2026 Groen - speeltoestellen

Projecten uit het MJOP worden doorgeschoven van 2023 naar 2024. Het betreffen de speeltuinen Kloet, Praam en Merel. Deze worden in 2024 aangelegd. Het jaar van afschrijven start hierdoor een jaar later. De bijstelling van de afschrijvingslasten vindt plaats bij het opstellen van de begroting 2025.

8. Investerings MJOP 2023-2026 Groen herinrichting

Projecten uit het MJOP worden van 2023 doorgeschoven naar 2024. Het betreft de herinrichting groen op de Rietvoornlaan in Avenhorn alsmede de 'scheidenwijk' Obdam (Boeier, Kloet, Praam, Vlet en Weerestraat). Deze starten in Q2 2024. Het jaar van afschrijven start hierdoor een jaar later. De bijstelling van de afschrijvingslasten vindt plaats bij het opstellen van de begroting 2025.

In het MJOP Groen is een bedrag opgenomen voor de vergroening van het plein Rietvoornlaan excl. subsidie impulsregeling (€ 20.000). Het investeringskrediet wordt verhoogd met het subsidiebedrag van € 20.000 en de subsidie wordt als baat begroot.

9. Vorbereidingskrediet Project flexwonen

De raad heeft op 17 juli 2023 ingestemd met een voorbereidingskrediet voor de ontwikkelkosten en projectbegeleiding van 60 flexwoningen. Na het verkrijgen van informatie over de doelgroep voor de flexwoningen is het wenselijk dat er een onderzoek wordt gedaan naar de beste manier om de woningen toe te wijzen aan deze groep. De kosten hiervan zijn € 5.000. Met deze kosten is geen rekening gehouden in het voorbereidingskrediet.

10. Recreatiebos/waterberging Ursem

De raad heeft op 27 mei 2024 ingestemd met de realisatie van een recreatiebos/waterberging in Ursem en hiervoor een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 1.714.000. In het besluit stond de financiële effecten te verwerken in de PN2024-2028.

Voorwaarde voor het beschikbaar stellen van het investeringskrediet van € 1.714.000 is dat de provincie Noord-Holland een subsidie verstrekt van € 800.000 vanuit de Uitvoeringsregeling subsidie boscompensatie 2023, maar ook dat het Rijk een subsidie verstrekt van € 240.000 vanuit LEADER. Het netto investeringsbedrag van € 674.000 wordt geactiveerd en de jaarlijkse kapitaallasten van € 20.000 worden vanaf 2026 ten laste van het Doe-teambudget gebracht.

3.7 Reserves en voorzieningen

3.6.1 Reserves

Deze paragraaf heeft betrekking op mutaties in reserves. De mutaties in deze paragraaf staan los van de mutaties die in de programma's staan genoemd.

Reserve Vitaal Platteland

De reserve Vitaal Platteland bedraagt € 368.000. Conform het raadsbesluit 'Doorontwikkeling participatie Koggenland' (21.0012098) kan deze bestemmingsreserve vrijvallen. Via het raadsbesluit Participatieverordening is het budget van de Doe-teams in de exploitatie opgenomen. Het budget in de exploitatie is bestemd ter dekking van de afschrijvingslasten van investeringen vanuit de Doe-teams.

Er rusten nog twee claims op deze reserve, te weten projectvoorbereiding en toezicht dorpsplein Obdam € 19.000. Voorgesteld wordt het vrij besteedbare gedeelte ad € 349.000 van de reserve Vitaal Platteland vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene reserve.

3.6.2 Voorzieningen

Deze paragraaf heeft betrekking op mutaties in voorzieningen.

Voorziening verlofsparen

In 2024 is een voorziening voor verlofsparen opgenomen van € 218.500. In de najaarsnota 2024 wordt een bijstelling van de voorziening opgenomen, omdat er in het najaar beter inzicht is in de besteding van de verlofsaldi van de medewerkers.

Via onderstaande mutaties vindt bijstelling van de uitgaven ten laste van de voorzieningen in 2024 plaats.

(bedragen 1 € 1.000)			Oorspronkelijk	Mutatie	Nieuw
Pr.					
1.	1	Voorziening RVU	0	8	8
2.	3	Voorziening onderhoud wegen	1.367	274	1.641
3.	3	Voorziening onderhoud speelplaatsen	32	32	64

1. Voorziening Regeling vervroegd uittreden (RVU)

Dit betreft een nieuwe voorziening. De gemeente is verplicht een voorziening te treffen voor de uitbetaling van de RVU. In de Cao gemeenten is een RVU-regeling opgenomen die medewerkers de mogelijkheid biedt om 2 jaar voor de pensioengerechtigde leeftijd vervroegd uit te treden. Aan de regeling zijn voorwaarden gesteld. Op basis van deze voorwaarden is er een aantal medewerkers dat gebruik kan maken van deze regeling. De werkgever moet medewerkers hierin faciliteren en conform de BBV een voorziening opnemen. Gedurende de RVU-periode heeft de medewerker recht op een maandelijkse uitkering die gelijk is aan de fiscale drempelvrijstelling voor de RVU. Voor de uitvoering van deze regeling is het noodzakelijk om een voorziening te treffen om deze kosten uit te dekken.

Voor 2024 is € 40.000 opgenomen in de exploitatiekosten, echter moet dit conform aangepaste wet- en regelgeving omgezet worden naar een voorziening. Voor 2024 is er een voorziening nodig van € 8.000, waardoor € 32.000 vrijvalt ten gunste van het begrotingsresultaat. Op basis van de huidige inzichten is meerjarig berekend wat de maximale aanspraak is van medewerkers die gebruik kunnen maken van de RVU. De verwachting is dat de helft van de medewerkers hiervan gebruik gaat maken.

RVU voorziening		
Jaar	Bedrag o.b.v. maximale aanspraak	Opnemen in begroting
2024	€ 8.000	€ 8.000
2025	€ 73.898	€ 36.900
2026	€ 111.809	€ 55.900
2027	€ 77.746	€ 39.000
2028	€ 34.629	€ 17.300

2. Voorziening groot onderhoud wegen

Niet alle geplande werkzaamheden uit het MJOP 2023-2026 konden wegens capaciteitsproblemen en prioritering werkzaamheden (voorrang bereiding meerdere nieuwbouwplannen) voorbereid worden. Deze zijn nu doorgeschoven naar 2024. Het betreft het onderhoud aan de Bernhardstraat van € 51.500 en € 222.500 Onderhoud wegen HHNK. Vanwege de verschuiving zal het aan te wenden bedrag in 2024 bijgesteld moeten worden.

3. Voorziening groot onderhoud openbaar groen

Niet alle projecten uit het MJOP Groen 2023-2026 zijn wegens capaciteitsproblemen en prioritering werkzaamheden(voorrang bereiding meerdere nieuwbouwplannen) in 2023 uitgevoerd. De uitkijktoren in het park Buitenloof (bij het mountainbikeparcours) wordt in 2024 geplaatst en de planning is dat de speelplaats Bonkelaar, onderdeel uitmakend van een Doe-teaminitiatief, in 2025 wordt uitgevoerd. Vanwege de verschuiving zal het aan te wenden bedrag in 2024 bijgesteld moeten worden.

4. Kadernota 2025-2028

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten en kaders voor de samenstelling van de begroting 2025 en het meerjarenperspectief opgenomen. In paragraaf 4.3 wordt u geïnformeerd over nieuw beleid.

In onderstaande tabel treft u het financiële effect aan van de voorgestelde mutaties uit de kadernota.

Mutaties (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten				
Programma 1 Dienstverlening en bestuur	2.380	1.288	1.280	1.318
Programma 2 Welzijn en zorg	242	242	242	242
Programma 3 Wonen en ondernemen	-60	75	75	75
Saldo mutaties baten en lasten	2.562	1.605	1.597	1.635
Mutaties reserves				
Stortingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0
Effect begrotingsresultaat	2.562	1.605	1.597	1.635
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Nieuwe programma-indeling

Op 5 februari 2024 heeft de raad besloten om de indeling van de programmabegroting aan te passen. Door dit besluit kent de programmabegroting vanaf 2025 acht in plaats van drie programma's. Bij het samenstellen van de nieuwe programma's is zoveel mogelijk rekening gehouden met de samenhang van de onderliggende activiteiten. Hierdoor is de programmabegroting overzichtelijker, is informatie makkelijker vindbaar en kan op een programma de samenhang tussen doelen, activiteiten en middelen inzichtelijker worden gepresenteerd. Bovendien sluit de nieuwe indeling van de programmabegroting beter aan bij het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

4.2 Uitgangspunten begroting 2025 en de meerjarenraming

Bij het opstellen van de begroting 2024 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Onvoorzien
Voor onvoorziene uitgaven wordt jaarlijks € 45.000 opgenomen. Dit is conform de door de raad vastgestelde financiële verordening artikel 212.
- Rente
Rente op bestaande en nieuwe investeringen wordt toegerekend via het rente-omslagpercentage. De renteomslag wordt berekend door de totale rentelast te delen door de boekwaarde van de vaste activa plus voorraad onderhanden werk (grondexploitaties).
- Loonontwikkeling
Er wordt in de begroting 2025 rekening gehouden met de nieuwe CAO en de daarbij horende loonindexatie van 4%.

- Prijsonthikkelingen
Er wordt in de begroting 2025 geen rekening gehouden met een prijsindexatie op de overige goederen en diensten. Hierop wordt gestuurd zodat we de indexatie op kunnen vangen binnen de bestaande begroting van overige goederen en diensten.
- Lokale heffingen
Er wordt in de begroting 2025 rekening gehouden met een prijsindexatie van 2,5%. Normaliter wordt de Consumentenprijsindex (CPI) van de maand juni gebruikt. Deze is nu nog niet bekend. Er is een gemiddelde berekend.

In december 2022 is het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin staat dat het tarief voor de rioolheffing in 2025 verhoogd wordt met 4%.

- Verbonden partijen
Voor de indexatie van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen worden de uitgangspunten gevolgd van de Regietafel Noord-Holland Noord. Volgens deze uitgangspunten wordt voor de loonontwikkeling 4% en voor de prijsontwikkeling 3,7% gehanteerd. Uitgaande van de verhouding van loon- en prijsgevoelige elementen (70/30) worden de bijdragen met 3,9% geïndexeerd.
- Aantal inwoners
Het aantal inwoners bedraagt per 1 januari 2025 23.930.
- Algemene uitkering
De algemene uitkering uit het gemeentefonds voor 2025 wordt gebaseerd op de Meicirculaire 2024. Er wordt in de meerjarenraming 2026 t/m 2028 gerekend met constante prijzen. Dit betekent dat de loon- en prijsontwikkelingen niet cumulatief verwerkt worden.

4.3 Nieuw beleid

4.3.1 Algemeen

In deze paragraaf is nieuw beleid opgenomen. De financiële mutaties zijn onderverdeeld in autonoom en nieuw beleid. U kunt als raad de dialoog voeren om te bepalen of u het nieuwe beleid wilt doorvoeren. Als u instemt met het opgenomen nieuwe beleid en de daarbij horende financiële consequenties worden deze verwerkt in de begroting 2025.

4.3.2 Programma 1 Dienstverlening en bestuur

Beleidsveld Bestuur

80 jaar vrijheid

Volgend jaar vieren we dat de Tweede Wereldoorlog 80 jaar geleden ten einde kwam en dat we in Nederland onze vrijheid weer terugkregen. Komend jaar is er een landelijk programma rondom de herdenking van 80 jaar vrijheid. In aanvulling daarop vinden wij het belangrijk ook in Koggenland activiteiten te organiseren die bijdragen aan het besef van onze vrijheid. Om de vrijheid samen te vieren en met elkaar te delen.

Beleidsveld Burgerzaken en GCC

Het team Burgerzaken is in ontwikkeling. In 2024 vindt een onderzoek plaats dat zich richt op de volgende kernvragen:

- Welke capaciteit en expertise zijn nodig om de (huidige en toekomstige) opgaven, taken en werkzaamheden binnen het team GCC/Burgerzaken goed te kunnen uitvoeren?
- Hoe verhouden deze benodigde capaciteit en expertise zich tot de huidige formatie binnen het team GCC/Burgerzaken?
- Welke verbeteringen in de proces- en/of organisatie-inrichting zijn mogelijk c.q. denkbaar, rekening houdend met de dienstverleningsambities van de gemeente Koggenland?

Op basis van inzicht in takenpakket, formatie en proces- en organisatie inrichting wordt gekeken naar de balans tussen wenselijkheid en haalbaarheid van de opgaven en ambities van de gemeente Koggenland.

Inwonerbeloften

Als onderdeel van de verdere verbetering van de dienstverlening zijn dienstverleningsbeloften opgesteld, waaruit duidelijk wordt wat inwoners en ondernemers van de gemeente kunnen verwachten. In de organisatie zijn randvoorwaarden opgehaald, zaken die opgepakt moeten worden zodat de gemeente de beloften waar kan maken. Dit wordt verwerkt in een programma voor de verbetering van de dienstverlening. Ten slotte zijn servicenormen opgesteld en gekoppeld aan meetinstrumenten.

Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

Eind 2024 levert de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, de handreiking bluswatervoorziening bereikbaarheid 2021 op aan de gemeente Koggenland, inclusief een advies om de huidige bluswatervoorziening aan te passen of verder uit te breiden. De kosten voor het aanpassen of uitbreiden van de bluswatervoorziening komen (deels) voor rekening van de gemeente Koggenland. Het is nog onbekend hoe hoog deze kostenpost gaat zijn.

4.3.3 Programma 2 Welzijn en Zorg

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen

Schuldhulpverlening

Vanaf 2025 is een nieuw regionaal kaderplan schuldhulpverlening van kracht. Op basis van het regionale kaderplan maakt Koggenland in Q4 2024 een lokaal uitvoeringsplan. De inhoud van dit plan kan financiële consequenties met zich meebrengen.

Minimabeleid

In 2024 levert een projectleider armoede een plan van aanpak op. Dit is om invulling te geven aan de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer ten aanzien van het armoedebeleid. De kans bestaat dat dit financiële consequenties met zich meebrengt.

Beleidsveld jeugd 0-23

Inkoop Jeugd 2025

Ten opzichte van de huidige overeenkomsten voor segment B (specialistische jeugdhulp) en segment C (hoog specialistische jeugdhulp) worden bij de inkoop van 2025 veranderingen doorgevoerd. Enkele wijzigingen zijn:

- Naast de inkoop van segment B en segment C wordt een nieuw segment toegevoegd, namelijk segment V (verblijf).
- De werkwijze rondom het hoofd- en onderaannemerschap, waarbij één gecontracteerde aanbieder een toewijzing krijgt en daarmee als hoofdaannemer andere gecontracteerde onderaannemer(s) dient te financieren, komt binnen de nieuwe inkoop te vervallen.
- (Administratieve) versimpeling van het inrichtingssysteem. Twee voorbeelden hiervan zijn minder aanvullende componenten en intensiteiten en bij enkelvoudige hulpvragen wordt de perspectiefplanverplichting losgelaten.
- Voor segment B worden er strengere geschiktheidseisen gesteld aan zorgaanbieders.

Naast de contracten voor segment B, C en V blijven de contracten voor ernstige dyslexie, pleegzorg, de gecertificeerde instellingen (GI's) en JeugdzorgPlus in 2025 doorlopen.

Versterken voorveld beleidsveld jeugd en Wmo

Bij de voorbereidingen van de inkoop Wmo en jeugd 2025 en verder is akkoord gegaan met de zogenaamde Stip op de Horizon. De Stip op de Horizon beschrijft het toekomstperspectief voor het zorglandschap in Westfriesland in 2028. Een belangrijk aandachtspunt hierin is de wens om het voorveld te versterken en te laten aansluiten op het regionaal ingekochte specialistische aanbod. Het doel is om binnen het voorveld inwoners vroegtijdig en laagdrempelig te ondersteunen om het ontstaan van (complexere) problematiek te voorkomen (preventie). Daarnaast kan het voorveld ook ingezet worden wanneer specialistische zorg afgeschaald wordt en er nog lichte ondersteuning nodig is. Gebruik van het voorveld is voorliggend op de inzet van specialistische zorg, waar een beschikking vanuit de gemeente voor nodig is. Het aanbod vanuit het voorveld kan ook aanvullend worden ingezet naast specialistische zorg. Het (gebruik van het) voorveld is gericht op normaliseren. Daar waar nu specialistische zorg wordt ingezet is (laagdrempelige) ondersteuning vanuit het voorveld soms passender.

Duidelijk is dat het versterken van het voorveld financiële consequenties met zich meebrengt. Op dit moment is nog niet duidelijk om welke bedragen het gaat.

Op termijn dient de hierboven beschreven beweging van normaliseren en de beweging naar het voorveld bij te dragen aan de financiële beheersbaarheid van het sociaal domein.

Gymzaal Kelderswerf

Bij besluit van 18 december 2023 over het project 'Gymzalen Obdam' heeft uw raad gevraagd een plan uit te werken voor de bouw van een gymzaal bij basisschool De Kelderswerf, in combinatie met de renovatie. Het schoolbestuur Stichting Allure wil hieraan meewerken en ziet fysiek ook voldoende ruimte voor een gymzaal op deze locatie. Op basis van een programma van eisen leggen wij eind 2024 een investeringsvoorstel aan de raad voor. Vooralnog is de globale inschatting dat de investering rond de € 1.700.000 bedraagt. Via deze Perspectiefnota wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd.

Aanpassen openbare ruimte basisschool De Ark

Na intensief overleg met betrokken partijen (schoolbestuur SKOWF, kinderopvang, dorpsraad, klankbordgroep en voetbalvereniging) is overeenstemming bereikt om nieuwbouw van basisschool De Ark, inclusief kinderopvang, te realiseren op het huidige trainingsveld van voetbalvereniging Apollo. Voor de bouw van de school is eerder een investeringskrediet beschikbaar gesteld. Nu er duidelijkheid is over de situering van het kindcentrum, kan het plan voor de aanpassing van de openbare ruimte (parkeren, verkeersmaatregelen omliggende woonwijk, etc) worden uitgewerkt. Op basis hiervan bereiden we een investeringsvoorstel voor de openbare ruimte voor.

Beleidsveld Kunst, cultuur en ontwikkeling

Zorgplicht bibliotheek

Vooruitlopend op de invoering van de zorgplicht vanuit de Wet Stelsel Openbare bibliotheekvoorzieningen (WSOB) evalueren we het huidige Convenant bibliotheekwerk 2022-2025 in Westfriesland. Afhankelijk hiervan verwerken we dit in het nieuw op te stellen convenant met ingang van 2026.

Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties

Realiseren van een Multicourt nabij basisschool De Caegh

Er is een behoefte kenbaar gemaakt aan een Multicourt in Obdam nabij basisschool De Caegh. In het raadsvoorstel gymzalen Obdam (18 december 2023) is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de plannen tot realisatie van een multifunctioneel inzetbaar kunstgras speelveld. Als de plannen zijn uitgewerkt wordt de gemeenteraad een besluit voorgelegd over het realiseren van een Multicourt nabij basisschool De Caegh.

Implementeren administratiesysteem Zwembaden

Er is onderzoek gedaan naar een opwaardering van het administratiesysteem voor de zwembaden. Deze opwaardering is nodig om een kwaliteitsverbetering in de administratie en dienstverlening te bewerkstelligen. Doel is het verbeteren van de klanttevredenheid en het verhogen van de effectieve inzet van medewerkers. Voor 2025 wordt een investeringsvoorstel voorgelegd om een besluit te nemen over het opwaarderen van het administratiesysteem voor de zwembaden.

Realiseren kunstgrasveld Apollo Hensbroek

Er is overeenstemming bereikt om nieuwbouw van basisschool De Ark, inclusief kinderopvang, te realiseren op het huidige trainingsveld van voetbalvereniging Apollo. Grondverwerving voor een nieuw aan te leggen voetbalveld is niet mogelijk is gebleken. Er is een alternatief nodig om over voldoende trainingscapaciteit te beschikken. We bereiden daarom een investeringsvoorstel voor om één van de natuurgrasvelden te vervangen door een kunstgrasveld. Dit vraagt naar schatting een investering van € 1.000.000 of een jaarlijkse afschrijvingslast van ca. € 50.000 voor de komende 20 jaar.

Beleidsveld Zorg en voorzieningen

Nieuwe inkoop Wmo

Per 1 januari 2025 wordt de nieuwe inkoop van kracht. In de nieuwe inkoop wordt gewerkt met een productenstructuur; huishoudelijke ondersteuning, begeleiding en dagbesteding, in plaats van de huidige arrangementenstructuur en wordt afgestapt van outputgerichte bekostiging (een maandtarief) naar inspanningsgerichte bekostiging (PxQ). Hierdoor lopen twee financiële stromen (oud en nieuw) naast elkaar, dit zal zijn tot 31 december 2026. Voor een inschatting van de benodigde budgetten voor 2025 en verder wordt uitgegaan van de budgetten 2024, het voorlopige indexpercentage en een percentage van een stijging van het aantal cliënten gebaseerd op het Wmo-voorspelmodel van de VNG. Dit model gaat uit van een stijging van het aantal cliënten in 2025 met 2,83% ten opzichte van 2024. Voor 2026 gaat het om 2,75% ten opzichte van 2025 en in 2027 met 2,68% ten opzichte van 2026.

Inkomensafhankelijke eigen bijdrage

De inkomensafhankelijke eigen bijdrage gaat in vanaf 1 januari 2026. Het wetsvoorstel voor deze wijziging moet nog ingediend worden, dus er is nog veel onzeker. De verwachting dat de invoering van inkomensafhankelijke eigen bijdrage een verlaging van lasten gaat betekenen moet naar beneden worden bijgesteld. Zoals het er nu naar uitziet wordt de eigen bijdrage gemaximaliseerd op € 275 per maand. Voor veel mensen zal dit nog steeds goedkoper zijn dan huishoudelijke ondersteuning zelf regelen. Voor de andere Wmo-voorziening zal de invoering naar verwachting vrijwel geen effect hebben op het aantal aanvragen.

4.3.4 Programma 3 Wonen en ondernemen Beleidsveld omgevingstaken (inclusief Wonen)

Duurzaamheid

Energietransitie

- *Het opstellen van een programma warmtetransitie onder de omgevingswet*
De Transitievisie warmte moet in 2026 worden omgezet naar een warmteprogramma en vanaf dan iedere 5 jaar worden geactualiseerd.
- *SPUK Lokale Aanpak Isolatie*
Vanuit de SPUK Lokale aanpak isolatie volgen nog de tweede en derde tranche die in 2024 en 2025 aangevraagd kunnen worden. De exacte hoogte van het bedrag en de daaraan gekoppelde resultaatverplichting is nog niet vastgesteld, maar de verwachting is dat de hoogte van de uitkering per woning hetzelfde blijft als bij de eerste tranche en dat de totale uitkeringen lager zijn.
- *Monitoring Soortenmanagementplan*
In 2024 starten we met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) in het kader van natuurvriendelijk isoleren. Het opstellen van het SMP duurt 2 jaar en moet nadat het gereed is elke 3 jaar worden gemonitord. Elk jaar worden verschillende deelgebieden gemonitord, zodat de werkzaamheden gespreid worden. Het is nog onzeker welke kosten en capaciteitsvraag dit precies met zich meebrengt, maar het geldt voor de begroting 2027 en 2028.

Klimaatadaptatie

- Vernieuwing Ruimtelijke adaptatiestrategie in 2025
- Regionaal project werkgroep RAWF voor het ontwikkelen van lokale hitteplannen met inzet van een adviesbureau volgens de methodiek Menukaart Hitte. Dit komt als voorstel in het najaar 2024 in VVRE/Madivosa. Uitvoering in 2025. De kosten kunnen uit het krediet klimaatadaptatie worden bekostigd.

Natuur en milieu

- *Toekomstig beheer stortplaats Westwoud*
In de loop van 2024 zal meer bekend worden over de mogelijkheden voor het toekomstig beheer. Op dit moment wordt de stortplaats beheerd met een voorziening van circa € 1,4 miljoen, ingebracht door de verantwoordelijke gemeenten waaronder Koggenland. Als in de loop van 2024 scenario's voldoende zijn onderzocht wordt duidelijk in hoeverre het doorzetten van het huidige beheer zich financieel en beheerstechnisch verhoudt tot het afkoopscenario.
- *Omgevingsdienst*
Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft geconcludeerd dat de Omgevingsdienst NHN op geen enkele van de prestatiecriteria voor robuuste omgevingsdiensten voldoet en heeft opdracht gegeven om hiervoor een transitieplan te schrijven en uit te voeren om in 2026 te voldoen.

Aanvankelijk zijn een aantal scenario's voorgesteld aan het Algemeen Bestuur van de regeling, gebaseerd op een toename van werk en kosten, inclusief een verbreding van het taakveld op vlak van klimaat. Het Algemeen Bestuur heeft daarop het besluit aangehouden en opdracht gegeven om een zo kostenneutraal mogelijk scenario uit te werken. Afhankelijk van de scenario's waar het bestuur toe besluit en de financiële gevolgen daarvan zal dit impact hebben op de begroting in de toekomst, echter kan de OD NHN nog niet cijfermatig onderbouwen in welke orde van grootte dit zal zijn. Het Algemeen Bestuur gaat 27 juni 2024 een richtinggevend besluit nemen over de scenario's, daarna wordt dit voorstel naar verwachting als begrotingswijziging voorgesteld aan uw gemeenteraad voor een zienswijze.

Omgevingsvisie

De Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking is getreden, verplicht gemeenten om een Omgevingsvisie te maken. Dit is een strategische en lange termijnvisie voor de gehele fysieke leefomgeving van de gemeente. Met de voorbereidingen van de Omgevingsvisie Koggenland wordt in 2024 gestart. Voor de inschakeling van een extern bureau vindt een aanbestedingsprocedure plaats.

We houden rekening met een doorlooptijd van het project van 1 tot 1,5 jaar. De inzet is erop gericht om eind 2025 de visie gereed te hebben voor terinzagelegging en vaststelling door de raad. Daarna moet rekening gehouden worden met een actualisatie van de visie in elke bestuursperiode (om de vier jaar).

Beleidsveld Woningbedrijf en vastgoed

In 2024 wordt de portefeuillestrategie voor de gemeentelijke gebouwen vastgesteld. Dit zal invloed hebben op de investeringen voor 2025 en verder.

Beleidsveld Openbare ruimte

MJOP beschoeiingen 2025-2028

Het huidige MJOP beschoeiingen loopt tot 2025. De verwachting is dat het MJOP beschoeiingen eind Q3 2024 ter besluitvorming wordt aangeboden.

4.3.5 Paragrafen

Paragraaf bedrijfsvoering

Fiscaliteit

Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht Belastingdienst

De Gemeente Koggenland heeft in 2012 een convenant met de Belastingdienst (BD) gesloten. Dit convenant is een overeenkomst tussen de BD en de gemeente waarin afspraken worden vastgelegd omtrent aantoonbaar juiste belastingaangiftes. In november 2023 is een vernieuwd convenant ondertekend. Het betreft een flinke taakverzwaring van de fiscaliteiten binnen de gemeente Koggenland. Het fiscale toezicht verplaatst zich van "Tell me" naar "Show me". Laten zien dat je fiscaal in control bent. Vooralnog doen we deze taakverzwaring met de bestaande fte's. Op het moment dat de implementatiewerkzaamheden gedaan zijn in 2024 verwachten wij een reële inschatting te kunnen maken over wat de structurele taakverzwaring behelst én of daar wel of geen extra formatie voor nodig is. Om in 2024 op een juiste manier invulling te geven aan de afspraken met de Belastingdienst hebben we in 2024 meer fiscale ondersteuning nodig van onze fiscalisten. Met behulp hiervan kunnen we de zogenaamde Key-Risks (grootste fiscale risico's) tot een minimum beperken.

Facilitair

Onderhoud en vervanging planten

De herinrichting van het gemeentehuis levert inspirerende werk- en ontmoetingsplekken. Er wordt een modern en duurzaam gemeentehuis gerealiseerd. Aankleding van het gemeentehuis met verschillende planten is een belangrijk onderdeel daarvan. Om de kwaliteit hiervan hoog te houden is het belangrijk de planten goed te onderhouden. Het voorstel is gebruik te maken van een abonnement waarin onderhoud en vervanging van planten is opgenomen.

Noodstroomvoorziening

Het gemeentehuis is voor een deel voorzien van noodstroom. Deze noodstroom levert voor 2 uur stroom en binnen die 2 uur dient een aggregaat aangesloten te worden die daarna stroom levert. Tot dit jaar verzorgden onze eigen medewerkers de aansluiting van het aggregaat. De toegenomen eisen voor dit soort werk en ook het hybride werken zorgen ervoor dat dit niet langer zelf mogen doen en dat wij hiervoor een professionele partij dienen in te schakelen die dit in geval van stroomuitval regelt. Hiervoor dienen wij een overeenkomst af te sluiten.

Elektrische dienstauto's

Goed werkgeverschap en verduurzaming vraagt om twee elektrische dienstauto's beschikbaar te stellen binnen de organisatie. Onze medewerkers gebruiken nu voor dienstreizen hun eigen voertuig. Dit brengt veiligheidsrisico's en onnodige administratieve lasten met zich mee. Gelet op het aantal dienstreizen is uitbreiding met twee elektrische dienstauto's nodig.

De mogelijkheid om een dienstauto te kunnen gebruiken draagt bij aan goed werkgeverschap en ook heeft dit een positieve invloed op het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Door elektrische dienstauto's in te zetten dragen we tevens bij aan de verduurzaming.

Automatisering

ICT-kosten

De gemeente neemt steeds meer applicaties af in de vorm van een SaaS-oplossing. Daarbij is geen sprake van een "actief", omdat SaaS (Software as a Service) een dienstverlening betreft in de vorm van een abonnement. Ook de implementatiekosten van SaaS-diensten mogen niet geactiveerd worden. Dit is conform de regels van het BBV. Daarnaast is in de financiële verordening vastgelegd dat investeringen beneden de € 25.000 niet worden geactiveerd. Hierdoor zijn er vanaf 2025 minder investeringen en leidt dit tot een stijging van de incidentele exploitatiekosten. Tegelijkertijd zullen de afschrijvingslasten over de jaren heen dalen.

SSC DeSom

In 2024 start SSC DeSom met een transitie naar een nieuwe structuur waarbij gemeenten meer individuele keuze hebben in het afnemen van diensten (DeSom 2.0). Een ander speerpunt in 2025 is de verdere realisatie van het 'Uitvoeringsplan Informatiebeveiliging 2024-2025'.

In 2025 is er een stijging van de kosten door het uitvoeringsplan informatiebeveiliging en de veranderopgave DeSom 2.0. De jaren erna is een dalend kader, omdat DeSom een nieuwe bekostigingssystematiek gaat hanteren op basis van verbruik en het soort abonnement dat de gemeente kiest (DeSom 2.0) en daling van de afschrijvingskosten omdat applicaties veranderen in SaaS-oplossingen.

De bijdrage aan DeSom wordt afhankelijk van de mate van dienstverlening door DeSom waar de gemeente voor kiest. De exploitatie van de gemeente aan leveranciers voor software en licenties gaat stijgen. Er is meerjarig geen bedrag te noemen, dit is afhankelijk van de resultaten van aanbestedingen, de snelheid van de verSaaSing van applicaties en de toename van applicaties. De verwachting is dat de totale automatiseringskosten voor de gemeente niet gaan dalen.

Informatiebeveiliging

In januari 2024 heeft de gemeente Koggenland een belangrijke stap gezet door te beginnen met het opstellen van een gedegen plan van aanpak voor de implementatie van de NIS2-richtlijn. Deze Europese richtlijn, een herziening van de eerdere Network and Information Security (NIS) Directive, heeft als doel de digitale weerbaarheid van essentiële diensten binnen EU-lidstaten te verbeteren. Nederlandse gemeenten, waaronder Koggenland, zijn door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewezen als essentiële entiteit binnen dit kader. De Europese richtlijn zal niet in 2024 maar in 2025 in werking treden en vereist vertaling naar nationale wetgeving.

Het specifieke doel van het implementatieplan voor NIS2 in de gemeente Koggenland is om de Europese richtlijn uit te werken op een pragmatische wijze die recht doet aan de reële risico's en oog heeft voor de reeds getroffen beveiligingsmaatregelen. Dit plan moet leiden tot aantoonbaar voldoen aan de richtlijn, met een focus op:

- Het inrichten van een managementsysteem voor informatiebeveiliging conform ISO 27001, waarbij de bestaande beveiligingsmaatregelen worden geïntegreerd en gedocumenteerd. Hierbij ligt de nadruk op risicomanagement om proactief bedreigingen te identificeren en te beheersen.
- Het opzetten van bedrijfscontinuïteitsmanagement om de veerkracht van de gemeente bij incidenten te borgen, waardoor essentiële diensten kunnen blijven functioneren, zelfs tijdens cyberincidenten of andere verstoringen.
- Het inrichten van leveranciersmanagement om de beveiliging van de toeleveringsketen te waarborgen en de risico's die voortvloeien uit externe partijen te beheersen, waaronder leveranciers van software, hardware en diensten die essentieel zijn voor de gemeentelijke operaties.
- Het beschermen van fysieke processen door middel van risicoanalyses en de implementatie van passende beveiligingsmaatregelen voor kritieke infrastructuur zoals verkeer, riolering en afvalverwerking, die ook steeds meer digitaal worden aangestuurd en daardoor kwetsbaar zijn voor cyberdreigingen.

Deze aanpak onderstreept het streven van de gemeente Koggenland naar een hoog niveau van informatiebeveiliging en cyberweerbaarheid, waardoor de gemeente in staat is om betrouwbaar en veilig diensten te blijven leveren aan haar inwoners en belanghebbenden, zelfs te midden van toenemende digitale risico's en bedreigingen.

Personeel

Loonkosten en cao-verhoging

Dit onderdeel gaat in op de loonsom van de organisatie en de mutaties die in 2025 plaatsvinden.

Ontwikkeling loonsom

De bijgestelde loonsom na verwerking van de perspectiefnota bedraagt € 19.518.000. Dit betreft de bijgestelde loonsom van 2024. Vermeerderd met een structurele uitbreiding van de formatie van € 441.000 en een incidentele uitbreiding van de formatie met € 272.000. Daarnaast wordt rekening gehouden met een Cao verhoging van 4% voor de periode 1 april 2025 - 31 december 2025 (€ 569.000) en de periodieke verhoging van € 75.000.

De uitbreiding van structurele formatie is gericht op het omzetten van incidentele formatie naar structurele formatie. Een aantal functies dat incidenteel was begroot zijn structureel van aard en structureel benodigd. Daarnaast is voor de ontwikkeling van het projectmatig werken en door ontwikkelingen in informatievoorziening (functioneel beheer dienstverleningsapplicaties en meer regievoering in verband met afname van meer clouddiensten) ook formatie opgenomen. Tot slot wordt structurele uitbreiding van formatie aangevraagd ter vervanging van externe inhuur. Meerjarig hebben we ingehuurd voor het zwembad en voor de behandeling van WOO-verzoeken. Door de mutaties van inhuur-uren naar uitbreiding van vaste formatie wordt een besparing van € 120.000 gerealiseerd.

Vanuit de huidige loonsom zetten we € 102.000 in om een deel van deze uitbreidingen te dekken.

Externe inhuur ten behoeve van ziekte en verlof

De afgelopen jaren is de externe inhuur van de organisatie gestegen en worden kosten van inhuur grotendeels gedekt uit de vacatureruimte. De kosten voor de vervanging wegens ziekteverzuim zijn echter niet geheel te dekken uit de vacatureruimte en gaan ook ten koste van de werving en invulling van functies. In 2024 is de keuze gemaakt het inhuurbudget met € 125.000 te verlagen. Nu blijkt dat dit niet haalbaar is. Om die reden wordt voorgesteld het externe inhuurbudget per 2025 structureel en realistisch te begroten en daarom te verhogen met € 150.000 naar € 417.000. Op basis van de afgelopen jaren wordt gemiddeld voor € 600.000 ingehuurd wegens ziekte en/of zwangerschaps- en bevallingsverlof. Als gevolg van personele mutaties in 2025 kan het zijn dat het verschil tussen het begrote budget en de werkelijke lasten gedekt kunnen worden uit de mutaties uit de loonsom. Van de totale begroting is de verwachting dat circa € 200.000 wordt gedekt vanuit ontvangen gelden van het UWV. Deze ontvangsten maken reeds onderdeel van de begroting. De werkelijke ontvangsten fluctueren jaarlijks.

Overzicht externe inhuur ten behoeve van ziekte en verlof		
Jaar	Begroot	Werkelijk
2021	€ 700.000,00	€ 769.000,00
2022	€ 200.000,00	€ 592.000,00
2023	€ 600.000,00	€ 717.000,00
2024	€ 267.000,00	€ 107.000,00
* werkelijk 2024 o.b.v. Q1 2024		

HR-budgetten

Doorontwikkeling HR21

Na afronding van het project HR21 is een volgende stap nodig. Het is nu zaak om het systeem door te ontwikkelen met competentieprofielen en een gesprekscyclus in te richten op resultaatafspraken die gekoppeld worden aan de normfuncties. Hiervoor wordt in 2025 incidenteel budget gevraagd.

Strategische personeelsplanning

Om goed te kunnen te anticiperen op ontwikkelingen in ons personeelsbestand en de gemeentelijke taken en opgaven is een strategische personeelsplanning nodig. In dit kader is het van belang dat leidinggevenden en HR hierin worden getraind, dat zij worden ondersteund door een systeem en dat er een gedegen plan wordt opgesteld. Hiervoor wordt incidenteel budget gevraagd in 2025.

Doorontwikkeling AFAS

Per 1 januari 2024 is de gemeente Koggenland overgestapt op het nieuwe HR-systeem AFAS. Voor januari 2024 is de focus gelegd op de verloning, waarna in de loop van 2024 de focus wordt gelegd op de doorontwikkeling van het systeem. De doorontwikkeling is nodig om de juiste (HR en financiële) rapportages en functionaliteiten in te regelen zodat goede sturingsinformatie en prognoses worden opgesteld.

Deze ontwikkeling legt een extra druk op de capaciteit van HR die geen ruimte heeft in de huidige formatie voor een project van dergelijke omvang. Daarnaast is er een investering nodig om AFAS door te ontwikkelen. Hiervoor wordt incidenteel budget gevraagd in 2025.

4.4 Financiële mutaties autonoom en nieuw beleid

In de onderstaande tabel vindt u de desbetreffende mutaties autonoom en nieuw beleid met een toelichting. De mutaties die nieuw beleid betreffen zijn lichtgroen gemarkeerd.

Nieuw beleid (bedragen 1 € 1.000)		2025	2026	2027	2028	V/N/B
LASTEN						
Programma 1 Dienstverlening en bestuur						
Bestuur						
1.	GR OBSW	15	15	10	10	N
2.	80 jaar vrijheid	20				
Bedrijfsvoering						
3.	Contract plantenverzorging	6	6	6	6	N
4.	Contract noodstroom	5	5	5	5	N
5.	Leasen dienstauto's	14	14	14	14	N
6.	GR Westfries Archief	21	21	21	21	N/V
7.	GR DeSom	13	-35	-85	-48	N
8.	Verzwaren fiscaliteit	17	17	17	17	N
9.	Diensten van derden	80				N
10.	Informatieplan	577				N
11.	Loonkosten personeel					
a.	CAO verhoging	569	569	569	569	N
b.	Periodieke verhoging	75	75	75	75	N
c.	Structurele formatie uitbreiding	441	441	441	441	N
d.	Incidentele formatie uitbreiding	272				N
12.	Inhuur ziekte/verlof	150	150	150	150	N
13.	Doorontwikkeling HR21	65				N
14.	Strategische personeelsplanning	20				N
15.	Doorontwikkeling AFAS	60				N
16.	Verzekering arbeidsongeschiktheid	26	26	26	26	N
Openbare orde & veiligheid						
17.	GR Veiligheidsregio	162	212	259	260	N
Programma 2 Welzijn en zorg						
Inkomensvoorzieningen						
18.	GR WerkSaam	106	106	106	106	N
Sport, recreatie & sportaccomm.						
19.	GR Recreatieschap WF	8	8	8	8	N
Zorg & voorzieningen						
20.	GR GGD	128	128	128	128	N
Programma 3 Wonen en ondernemen						
Omgevingstaken inclusief wonen						
21.	GR Omgevingsdienst NHN (basistaken)	10	10	10	10	N
Openbare ruimte						
22.	Recreatiebos/waterberging Ursem	28	28	28	28	N
23.	kapitaallasten Huisvesting Buitendienst		135	135	135	N
Totaal lasten		2.888	1.931	1.923	1.961	N
BATEN						
Programma 1 Dienstverlening en bestuur						
a.	Forensenbelasting	10	10	10	10	N
b.	Toeristenbelasting	-15	-15	-15	-15	V

c.	Onroerende zaakbelasting	-223	-223	-223	-223	V
	Programma 3 Wonen en ondernemen					
d.	Afvalheffing	-122	-122	-122	-122	V
d.	Rioolheffing	-46	-46	-46	-46	V
e.	Lagere voorziening Rioolheffing	46	46	46	46	N
f.	Vervallen pachtinkomsten	25	25	25	25	N
	Totaal baten	-325	-325	-325	-325	V
	Mutaties reserves					
	Stortingen	0	0	0	0	N
	Onttrekkingen	0	0	0	0	V
	Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	
	Saldo mutaties	2.562	1.605	1.597	1.635	
		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	

Toelichting mutaties

LASTEN

Programma 1

- GR Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking (2025 en 2026 € 15.000 nadeel en 2027 en verder € 10.000 nadeel)
De kosten voor de gemeenschappelijke regeling zijn gestegen, zie voor inhoudelijke toelichting de zienswijze Informatieplan 2025, hierin komen investeringen voor vervanging van hardware voor medewerkers. In 2026 wordt een nieuwe raad geïnstalleerd waarbij de raadsleden hardware geleverd krijgen voor de nieuwe raadsperiode.
- 80 jaar vrijheid (2025 € 20.000 nadeel)
Komend jaar vieren we op 5 mei 80 jaar vrijheid. Vrijheid is in veel landen helaas geen vanzelfsprekendheid. Gelukkig leven we hier wel in vrijheid en daar willen we komend jaar extra aandacht aan besteden. Om daar extra activiteiten voor te kunnen organiseren vragen we incidenteel een bedrag van € 20.000 aan.
- Contract plantenverzorging (2025 en verder € 6.000 nadeel)
Dit betreft een nieuw af te sluiten abonnement voor onderhoud en vervanging van planten in het gemeentehuis.
- Contract noodstroom (2025 en verder € 5.000 nadeel)
Dit betreft een nieuw af te sluiten abonnement voor het aansluiten van noodstroom in het gemeentehuis door externen.
- Leasen twee elektrische dienstauto's (2025 en verder € 14.000 nadeel)
De kosten voor het leasen van twee dienstauto's bedraagt op jaarbasis € 14.000.
- GR Westfries Archief (2025 en verder € 21.000 nadeel)
De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2025 van het Westfries Archief.
- GR De Som (2025 € 13.000 nadeel, 2026 € 35.000 voordeel, 2027 € 85.000 voordeel, 2028 en verder € 48.000 voordeel)
In 2025 is er een stijging van de kosten door het uitvoeringsplan informatiebeveiliging en de veranderopgave DeSom 2.0. De jaren erna is een dalend kader, omdat DeSom een nieuwe bekostigingssystematiek gaat hanteren op basis van verbruik en soort abonnement dat de gemeente kiest (DeSom 2.0) en daling van de afschrijvingskosten, omdat applicaties veranderen in SaaS-oplossingen. Kanttekening is dat het dalende kader mogelijk een vertekend beeld laat zien.

De bijdrage aan DeSom wordt afhankelijk van de mate van dienstverlening door DeSom waar de gemeente voor kiest. De exploitatiekosten voor software en licenties gaan stijgen. Er is meerjarig geen bedrag te noemen, dit is afhankelijk van de snelheid van de verSaaSing van applicaties en de toename van applicaties. De verwachting is dat de totale automatiseringskosten voor de gemeente niet gaan dalen.

8. Verzwarend fiscaliteit (2025 en verder € 17.000 nadeel)

De Gemeente Koggenland heeft in 2012 een convenant met de Belastingdienst (BD) gesloten. Dit convenant is een overeenkomst tussen de BD en de gemeente waarin afspraken worden vastgelegd omtrent aantoonbaar juiste belastingaangiften. In november 2023 is een vernieuwd convenant ondertekend. Het betreft een flinke taakverzwaring van de fiscaliteiten binnen de Gemeente Koggenland. Het fiscale toezicht verplaatst zich van "Tell me" naar "Show me". Laten zien dat je fiscaal in control bent. Vooralsnog doen we deze taakverzwaring met de bestaande fte's. Op het moment dat de implementatiewerkzaamheden gedaan zijn in 2024 verwachten wij een reële inschatting te kunnen maken wat de structurele taakverzwaring behelst én of daar wel of geen extra formatie voor nodig is. De kosten in 2025 betreffen cursussen/opleidingen, het opstellen van monitoringsrapportages en consultancy met een externe partij e.d.

9. Diensten van derden (2025 € 80.000 nadeel)

Dit betreft voornamelijk inzet van projectleiding van leveranciers en DeSom voor het uitvoeren van updates, ondersteuning en inrichting van applicaties. Daarnaast voor verdere implementatie van dashboards en sturingsinformatie.

10. Informatieplan (2025 € 577.000 nadeel)

In 2025 dienen we de applicatie voor de financiële administratie te vervangen omdat de ondersteuning van de huidige leverancier stopt. De vervanging en implementatie is opgenomen in het informatieplan. Daarnaast is voor diverse applicaties een bedrag opgenomen om verbetering van de dienstverlening of bedrijfsvoering vanuit die applicaties te realiseren bijvoorbeeld voor producten van burgerzaken of het sociaal domein, maar bijvoorbeeld ook voor basisregistraties en het digitaal verzenden van post. In paragraaf 4.3.5. onder het kopje Automatisering – ICT kosten staat een korte toelichting waarom het BBV voorschrijft om deze kosten ten laste van de exploitatie te brengen in plaats van te activeren.

11. Loonkosten personeel (2025 € 1.357.000 2026 en verder € 1.085.000 nadeel)

De bijstelling van de loonkosten is als volgt opgebouwd:

- a. 4% CAO-verhoging € 569.000;
- b. periodieke verhogingen € 75.000;
- c. structurele uitbreiding formatie € 441.000;
- d. incidentele formatie-uitbreiding € 272.000.

Zie voor een onderbouwing paragraaf 4.4. nieuw beleid onder het kopje ontwikkeling loonkosten.

12. Inhuur ziekte/verlof (2025 en verder € 150.000 nadeel)

Voor het opvangen van inhuur t.b.v. ziekte/verlof is structureel € 150.000 nodig. De ontvangsten van het UWV zijn reeds opgenomen in de meerjarenbegroting.

13. Doorontwikkeling HR21 (2025 € 65.000 nadeel)

Voor de doorontwikkeling van ons personeelsbeleid gaan we de HR21 functieomschrijvingen verrijken met competentieprofielen en vertalen naar een verbeterde opzet van onze gesprekscyclus. Hiervoor is ook een trainging voor de leidinggevenden nodig.

14. Strategische personeelsplanning (2025 € 20.000 nadeel)

Om beter in control te zijn en tijdig te kunnen anticiperen op ons medewerkersbestand en de ontwikkelingen in de maatschappij is € 20.000 incidenteel nodig voor ondersteuning bij de implementatie van een strategisch personeelsplan.

15. Doorontwikkeling AFAS (2025 € 60.000 nadeel)

Voor het beter in control zijn en om betere prognoses te kunnen maken is voor de doorontwikkeling van personeelsmanagement informatie via AFAS (o.a. rapportages) € 60.000 incidenteel nodig.

16. Verzekering arbeidsongeschiktheid (2025 en verder € 26.000 nadeel)

De gemeente Koggenland is verzekerd voor de WIA bij uitstroom van medewerkers in de WGA wegens arbeidsongeschiktheid. Jaarlijks wordt de premie na verrekening opnieuw berekend en worden extra kosten doorberekend. In 2023 was het budget met € 10.000 overschreden en voor 2024 is er door groei van het personeelsbestand sprake van een overschrijding van € 16.000. Deze kosten dienen voor 2025 en in het meerjarenperspectief ook opgehoogd te worden met € 26.000 structureel.

17. GR Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord (VRNHN) (2025 € 162.000, 2026 € 212.000, 2026 € 259.000 en 2027 € 260.000 nadeel)

De gemeenteraden hebben ingestemd met het Meerjarenontwikkelplan (MJOP) Brandweer 2024 – 2027 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). Dit vraagt een extra bijdrage vanuit de gemeente naast de vastgestelde Kadernota 2025.

18. Bijdrage GR WerkSaam (2025 en verder € 106.000 nadeel)

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2025 van WerkSaam Westfriesland.

19. Bijdrage GR Recreatieschap Westfriesland (2025 en verder € 8.000 nadeel)

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2025 van Recreatieschap Westfriesland.

20. Bijdrage GR GGD (2025 en verder € 128.000 nadeel)

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2025 van GGD Hollands Noorden.

21. Bijdrage aan GR Omgevingsdienst Noord Holland-Noord (basistaken) (2025 e.v. € 10.000 nadeel)

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2025 van Omgevingsdienst NHN.

22. Onderhoudskosten Recreatiebos/waterberging Ursem (2025 en verder € 28.000 nadeel)

De grond waarop het recreatiebos/waterberging is beoogd is eigendom van de gemeente. Met de realisatie van het dorpsbos is € 28.000 aan beheerkosten benodigd om het recreatiebos/waterberging in stand te houden.

23. Kapitaallasten krediet Huisvesting Buitendienst (2026 en verder € 135.000 nadeel)

Het verwachte investeringskrediet van € 5.400.000 wordt in 40 jaar afgeschreven en geeft daarmee een jaarlijkse afschrijvingslast van € 135.000 met ingang van 2026.

BATEN

Programma 1

a. Forensenbelasting (2025 en verder € 10.000 nadeel)

Door de huuropzeggingen op de Ursemmerhof zijn er per 2025 lagere opbrengsten forensenbelasting. Omdat de ontwikkelingen voor dit park onduidelijk zijn, wordt de verlaging meerjarig ingeboekt.

b. Toeristenbelasting (2025 en verder € 15.000 voordeel)

Op basis van de huidige inzichten worden hogere opbrengsten verwacht door toeristische verblijven in de gemeente Koggenland.

- c. Onroerende zaakbelasting (2025 en verder € 223.000 voordeel)
Verhoging van de inkomsten door een indexatie van 2,5% en areaaluitbreiding.
- d. Afvalstoffenheffing (2025 en verder € 122.000 voordeel)
Het tarief van de afvalstoffenheffing is grotendeels gebaseerd op de kosten van de HVC. HVC brengt ons op basis van het aantal woonhuiseenheden (WHE) een voorschotbedrag in rekening. De verwachte inkomsten worden bijgesteld als gevolg van een indexatie van 2,5%. Daarnaast is er gerekend met areaaluitbreiding als gevolg van opgeleverde nieuwbouwwoningen. Dit geeft een structureel hogere opbrengst van afgerond € 122.000.
- e. Inkomsten Rioolheffing (2025 en verder € 46.000 voordeel)
In december 2022 is het Programma Stedelijk Water en Riolerings (PSWR) door de gemeenteraad vastgesteld. Met dit raadsbesluit is het tarief voor de rioolheffing verhoogd van € 102,35 naar € 106,44, een stijging van 4%. Dit komt overeen met een structureel voordeel van € 46.000.
- f. Lagere onttrekking voorziening Rioolheffing (2025 en verder € 46.000 nadeel)
De kosten voor riolerings zijn neutraal verwerkt in de begroting. Overschotten of tekorten in de exploitatie worden verrekend met de voorziening. De hogere inkomsten rioolheffing leiden daarom tot een lagere onttrekking uit de voorziening waarmee het budgettair effect voor de begroting neutraal is. De onttrekking is na de bijstelling afgerond € 580.000 op jaarbasis.
- g. Vervallen pachtinkomsten (2025 en verder € 25.000 nadeel)
De grond waarop het recreatiebos/waterberging is beoogd is eigendom van de gemeente. De grond wordt verpacht als akkerbouwland wat jaarlijks € 25.000 aan pachtinkomsten genereert. Met de realisatie van het dorpsbos komen de pachtinkomsten te vervallen.

5. Meerjareninvesteringsplan

In dit hoofdstuk wordt inzage gegeven in het meerjareninvesteringsplan 2025 tot en met 2028. Als de raad instemt met de investeringen uit de jaarschijf 2025 worden deze opgenomen in de begroting 2025. De raad kan aangeven van welke investeringen zij een apart raadsvoorstel wil, voordat tot daadwerkelijke autorisatie van het investeringskrediet wordt overgegaan.

Tevens is een overzicht van de stand van de Algemene reserve opgenomen. Het overzicht laat zien wat er met de stand van de Algemene reserve gebeurt als alle nieuwe investeringen gedekt worden uit de Algemene reserve, zodat de afschrijvingslasten via de reserve Kapitaallasten gedekt kunnen worden. Daarnaast is invulling gegeven aan de gedane toezegging aan de raad. Er is in dit hoofdstuk een tabel opgenomen waarin staat welke investeringskredieten gedekt zijn uit de reserve Kapitaallasten.

5.1 Meerjareninvesteringen begroting 2025-2028

In de onderstaande tabel vindt u het meerjareninvesteringsoverzicht 2025 tot en met 2028. Er is in de tabel een onderscheid gemaakt in 'nieuwe investeringen' en 'vervangingsinvesteringen'. De afschrijvingslasten van de nieuwe investeringskredieten zijn in onderstaand overzicht ten laste gebracht van de algemene reserve (op de Huisvesting Buitendienst na). Vervolgens wordt dit bedrag gestort in de reserve kapitaallasten. De afschrijvingslasten zijn op deze manier budgettair neutraal en zorgen niet voor een negatief effect op het begrotingsresultaat.

De afschrijvingslasten van de vervangingsinvesteringen zijn reeds grotendeels geraamd in de begroting en maken onderdeel uit van de lasten in de exploitatie.

Meerjareninvesteringsoverzicht (bedragen x € 1.000) Versie t.b.v. PN 2024-2028	afschr. termijn	2025	2026	2027	2028
Nieuwe investeringen					
Openbare ruimte Hensbroek	50	650			
IHP: Renoveren Kelderswerf (raad van juni)	25	3.491			
Gymzaal Kelderswerf (minimum variant)	40	1.673			
Gymzaal renovatie Wassenaerstraat (minimum variant)	25	p.m.			
Kunstgrasveld Apollo Hensbroek	20	1.000			
Multicourt De Caegh	20	p.m.			
Administratiesysteem zwembaden	n.b.	p.m.			
IHP: Basisschool Jozef en Maria	40		2.377		
Verkeersveiligheidsmaatregelen Berkhout (raad van juli)	20	110	200	230	
Vervangen toplaag handbalveld RKS SV Sint George	20		32		
	Ten laste van AR	6.924	2.609	230	0

Huisvesting Buitendienst *1)	40	5.400							
*1) het krediet Huisvesting Buitendienst wordt geactiveerd en afgeschreven over een periode van 40 jaar. De jaarlijkse kapitaallast van € 135.000 drukt op de begrotingsruimte. Hiermee drukt dit krediet niet op de Algemene Reserve.									
Vervangingsinvesteringen									
Investing wegen elementen	30	2.234	965	1.200	1.300				
Investerings herinrichting groen	20	93	202	9	19				
Investerings vervanging speelplaatsen	20	122	25	13	13				
Vervanging bruggen	60	717	562	268	238				
Armatuuren OV	20	213	210	189	190				
Lichtmasten OV	40	41	41	41	50				
Beschoeiingen	30	69	69	69	69				
I&A-plan	4	80	120	120	120				
Machines buitendienst	8	423	295	375	p.m.				
		Ten laste van de exploitatie		3.992	2.489	2.284	1.999		
Projectgelden									
Omgevingsplan Koggenland				200					
				Ten laste van AR		0	200	0	0
Totaal				16.316	5.298	2.514	1.999		

5.2 Stand algemene reserve

Om de exploitatie te ontlasten is er vooralsnog gekozen de nieuwe voorgenomen investeringen en de hieruit vloeiende afschrijvingslasten te dekken uit het eigen vermogen. Hieronder kunt u zien wat het effect hiervan is op de algemene reserve. Als er tot vervanging van het kapitaalgoed over wordt gegaan, zal er dekking gezocht moeten worden voor de toekomstige afschrijvingslasten.

Overzicht prognose Algemene reserve (vrij besteedbaar vermogen)		
Saldo per 01-01-2024 cf. jaarstukken 2023		18.892
Storting resultaat jaarstukken 2023	4.789	
Onttrekking AR dekking lasten begroting 2024	-8.086	
Onttrekking AR dekking lasten begroting 2025	0	
		<u>-3.297</u>
Saldo cf. besluitvorming t/m raad mei 2024		15.595
<u>Onttrekking mutaties perspectiefnota 2024-2028:</u>		
- Overhevelingsbesluit	-1.000	
- Korting gemeentefonds 2025 dekking AR	-675	
- Inzet Surplus van Algemene Reserve 780.000 voor 4 jaar (2025-2028)	-3.120	
- Overige mutaties	575	
	<u>af:</u>	<u>-4.220</u>
<u>Investeringsagenda nog te realiseren</u>		
Investeringsagenda 2024	-80	
Investeringsagenda 2025	-6.924	
Investeringsagenda 2026	-2.609	
Investeringsagenda 2027	-230	
Investeringsagenda 2028	0	
	<u>af:</u>	<u>-9.843</u>
Saldo algemene reserve na perspectiefnota 2024-2028		1.532
<u>Prognose groei vermogen 2024</u>		
Vrijval Oekraïnegelden 2023	2.379	
Verkoop pand	60	
	<u>bij:</u>	<u>2.439</u>
Restant geprognosticeerd besteedbaar vermogen		3.971
waarvan minimaal bedrag conform notitie reserves en voorzieningen		<u>-1.250</u>
Vrij besteedbaar		2.721

5.3 Ontwikkeling weerstandsvermogen

Op basis van de overzichten in paragraaf 5.1 en 5.2 kan de ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de daarbij behorende ratio worden weergegeven. Met onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen indien de investeringsagenda volledig wordt uitgevoerd en ten laste van de algemene reserve wordt gebracht.

Ontwikkeling weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)					
	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve (AR) saldo 1-1	18.892	13.734	6.810	4.201	3.971
Mutaties AR tot en met mei	-3.297				
Mutaties AR Perspectiefnota (PN)	-4.220				
Prognose groei vermogen 2024	2.439				
Investeringsagenda 2024	-80				
Investeringsagenda 2025		-6.924			
Investeringsagenda 2026			-2.609		
Investeringsagenda 2027				-230	
Saldo algemene reserve 31-12 (A)	13.734	6.810	4.201	3.971	3.971
Risico's (B)	2.354	2.354	2.354	2.354	2.354
Vrij besteedbaar deel AR (A-B)	11.380	4.456	1.847	1.617	1.617
Ratio (A/B)	5,83	2,89	1,78	1,69	1,69

De ratio geeft weer hoe vaak de risico's uit de Algemene reserve gedekt kunnen worden. Bij de meerjarige berekening van de ratio is uitgegaan van de omvang van risico's zoals gepresenteerd bij de Jaarstukken 2023. Mocht er de komende jaren sprake zijn van positieve jaarrekeningsaldi binnen de Algemene Dienst dan komt dat ten goede aan de Algemene Reserve en zal het weerstandsratio daardoor ook toenemen.

5.4 Investerings dekking reserve kapitaallasten

Bij de behandeling van het raadsvoorstel en -besluit van de Buitensportcomplexen in de raad van december 2023 is de toezegging gedaan om bij de Perspectiefnota 2024-2028 een overzicht te presenteren van de investeringskredieten waarvan de afschrijvingslasten gedekt worden uit de reserve kapitaallasten.

Omschrijving	Oorspronkelijk	Beschikbaar	Afschrijvingstermijn	Afschrijvingslast	Vervanging
1. Bootoverhaal Burghtlanden	126	2018	8	16	2026
2. CO2 maatregelen Koggenhal	94	2013	15	6	2028
3. CO2 maatregelen Koggenbad	94	2013	15	6	2028
4. Verduurzaming zwembaden	275	2024	10	28	2034
5. Vervanging top laag kunstgrasvelden	1.689	2024	10	169	2034
6. Speeltoestel en groen burg.best. Berkhout	21	2018	20	1	2038
7. Speeltuin Kanteel	18	2018	20	1	2038
8. Speeltuinen Berkenweide, Berkenlaan en Bruggevaart	92	2020	20	5	2040
9. Speeltuin Regenboogforel	48	2020	20	2	2040
10. Verleiding sportvelden primair	260	2021	20	13	2041
11. Speeltuin Kolblei	29	2021	20	1	2041
12. Gymzaal Kindcentrum	1.834	2021	20	92	2041
13. Doe team Rustenburg - Speeltuin	60	2022	20	3	2042
14. Doe Team Hensbroek - Verduurzamen 5 speeltuinen	182	2022	20	9	2042
15. Voetpad Julianaweg - Dorpsweg	246	2022	20	12	2042
16. Fietspaden Dwingel en Buitenroede	125	2024	20	6	2044
17. Marktpllein	675	2024	20	34	2044
18. Aanlegsteigers/kano opstapjes	50	2024	20	3	2044
19. Toestellenberging Gymzaal Ursem	110	2024	20	6	2044
20. Herinrichting en verduurzaming Gemeentehuis	4.000	2024	25	160	2049
21. Dorpsplein Obdam	250	2021	30	8	2051
22. Voetgangers-/fietsbrug Vijverhof	145	2024	50	3	2074
	10.423			583	